95 yıllık tarih değiştirildi, katledilen Ermeniler anıldı

Sayfa 4

Bedelli tartışmaları:
Askerlik ve seçme hakkı

Doğan Tarkan yazdı

sayfa 8

Kırgızistan-Tayland:
Halkın gücünden işçi sınıfının gücüne

sayfa 9

sosyalist işçi

www.sosyalistisci.org

DEVRİMCİ, ANTİKAPİTALİST HAFTALIK GAZETE

SAYI: 393 ■ 7 Mayıs 2010 ■ 2 TL

Yunanistan işçi sınıfı yol gösteriyor

Yunanistan'da krizin faturasını 'ödemiyoruz' diyen işçiler hayatı durdurdu. İki günlük genel grevde hemen hiçbir işyeri ve fabrika çalışmazken on binlerce işçi, IMF ve Avrupa Birliği isteğiyle ücretleri kesintiyi uğratmayı görüşüldüğü parlamento binasını yürüdü. "Hırsızlar" şeklinde tempo tutan işçiler burada polisle çatıştı.

Yunanistan grevlerle sarsılıyor. Son grev, geçen yıl Yunanistan borç krizine girdiğinden beri yapılan en büyük gösteri. Geçen yıl seçimler sonucu hükümetteki sağcı yeniliberaller yenilmiş, sosyal demokratlar iktidara gelmişti.

PASOK hükümeti sokak protestolarına rağmen ücretleri ve emekli maaşlarını kesintiye uğratma şartıyla IMF ile anlaşma kararı aldı. 30 milyon avroluk bir kesinti Yunan işçilerinin cebinden çalınmak isteniyor. Bu politika Yunanistan'da başarılı olursa tüm Avrupa'ya ve elbette Türkiye'de de uygulanacak.

Yunanistan işçi sınıfının mücadelesi Avrupa'daki ve dünyadaki tüm işçilere yol gösteriyor. Krizin faturasını ödememenin tek yolu grev. Genel grev, tüm çalışanların hakları için üretimi durdurması patronları ve onların emrindeki hükümetleri dize getirebilecek, sosyal yıkımı engelleyebilecek tek güç.

Genel grevi kitlesel yürüyüşler izliyor. Üretimi durduranlar sokağa dökülüyor. Yunanistan işçi sınıfı, tüm yoksulları ve öğrencileri yanına alarak aşağıdan bir çözümü yükseltiyor.

Sendikalar kesintileri asla kabul etmeyeceklerini ilan etti. PASOK hükümeti geri adım atmazsa grev ve sokak gösterileri artarak devam edecek.

Darbecilerini yargılayan Yuanistan işçi sınıfının gücü örgütlenmesinden ve grev silahını kullanmasından geçiyor.

Sayfa 5

Genel grev yürüyüşündeki Sosyalist İşçi Partisi-SEK korteji. Sendikaların grev kararı almasında SEK ile birlikte kampanya yürüten binlerce yeni sol aktivistin büyük etkisi oldu.

Demokrasiyi sokakta savunacağız!

"Kritik bir politik sürece girdiğimiz açık. Referandum sürecinin başlaması, son iki yılda derinleşen saflaşmanın daha net ve keskin bir şekilde kendini ortaya koymasına yol açacak. Bu sürecin sonunda halk kazanırsa yeni bir Türkiye kurulacak. Kemalist rejimin darbelerle ayakta duran gerici yapısının kırılması demokratikleşmenin ve özgürlüğün önünü açacak.

Anayasa değişikliği paketi, demokratikleşmenin AKP'ye bırakılmayacak derecede önemli olduğunu, demokrasiden yana olan halkın birleşik gücünün yaratılmasının siyasetteki sıkışmışlığı aşacak tek yol olduğunu gösterdi.

Sosyalistler bu saflaşmada tarafsız kalamaz. AKP'nin sağında bir çok güç bulunuyor, ama solunda hiçbir kitlesel muhalefet yok. Eğer halkın demokratik taleplerini sonuna dek savunacak, AKP'yi her tökezlediğinde ittirecek ve daha fazlasını isteyecek bir siyasal hareket yaratılabilirse işte o zaman rejim krizine ezilenlerden yana çözüm bulunabilir.

Referandumu destekliyoruz. 12 Eylül Anayasası'ndan ileri her türlü düzenlemeyi destekliyoruz. Darbeciler yargılanmadan yeni bir anayasanın yazılmayacağını biliyoruz. Ergenekon'un dağıtılmasından başka bir yol görmüyoruz."

Sayfa 3-8

E-muhtıra 3. yıldönümünde protesto edildi:

Ne mutlu insanım diyene!

İstanbul'da 70 Milyon Adım Koalisyonu'nun çağrısıyla Galatasaray'da toplanan darbe karşıtları "E-muhtıracılar yargılansın-Ne mutlu insanım diyene" pankartını açtı. "Darbelere hayır", "Büyükanıt Silivri'ye", Kenan Evren Silivri'ye", "Öz öz özgürlük", "Darbelere karşı omu omuza sloganlarını atan darbe karşıtları adına basın açıklamasını Zişan Tokaç okudu.

Aktivistler Galatasaray Meydanı'ndan İstanbul Barosu'na yürüdü. Darbecileri savunmasıyla öne çıkan İstanbul Barosu önünde duran darbe karşıtları, 15. madde'nin kaldırılmasını konfetilerle kutladı.

Darbe karşıtı mücadelenin devam edeceğini vurgulayan aktivistler, 27 Mayıs'ta sokağa çıkacaklarını da duyurdular.

Bursa'da Heykel önünde bir basın açıklaması yapan 70 Milyon Adım Koalisyonu e-muhtıracıların yargılanmasını talep etti. İzmir'de ise Cumhuriyet Meydanı'nda yapılan eylemde 70 Milyon aktivistleri "Ne mutlu insanım, diyemeyenleri insanlığa davet ediyoruz. Ne mutlu insanım diyene!" açıklamasını yaptı.

12 Mart darbecilerinin idam ettiği Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ı anıyoruz.

Darbeciler mutlaka hesap verecek!

Operasyonları durdurun!

Türk Silahlı Kuvvetleri bir süredir Irak sınırına askeri yığınak yapıyordu. Savaş hazırlığını göstergesi olan bu gelişmenin sonucunda bölgede yeniden operasyonlar başladı. Özellikle Tunceli ve Şırnak'ta operasyonlar hız kazandı. Cudi ve Gabar dağları bombalanmaya başladı.

Bingöl'de ise ordu helikopterlerle bölgeyi bombalıyor.

Çatışma bölgelerine binlerce askerin sevk edilmesi savaşın daha da şiddetlenmesine neden olabilir.

Barış sesini yükseltme zamanı

Operasyon hazırlıkları uzun süredir devam etmesine rağmen, batıda yeterince güçlü bir barış mücadelesi örgütlenemedi. Sadece İstanbul'da 2 Nisan'da "Savaşın sesini sustur/Barışın sesini yükselt" yürüyüşü yapıldı.

Oysa BDP ve BDP'li milletvekilleri uzun bir sürdür canlı kalkan olmaktan, operasyon yapılması ihtimali olan bölgelerde operasyonlara karşı mücadele etmekten söz ediyordu.

Türk Silahlı Kuvvetleri ise her gerekçeyi operasyonları başlatmak için bir nedene dönüştürmeye çalışıyor.

Bu gerekçelerden bazıları ise tümüyle gerçek dışı.

ANF haber ajansı, Diyarbakır Lice'deki Abalı Jandarma Karakol baskınında PKK'nin her hangi bir karakolu basmadığını ve operasyondan geri dönen askerlerin Abalı Karakolu'nda bulunan askerler tarafından HPG'li sanılarak ateş altına alındığı, meydana gelen kısa süreli çatışmada bir üsteğmenin yaşamını yitirdiği ve iki askerin de yaralandığını bildirdi. Genelkurmay başkanı İlker Başbuğ ise, "Diyarbakır Lice Abalı Karakolu'a yapılan saldırıda verdiğimiz bir şehidimiz var" demişti.

Bir çok yerdeki çatışma haberi ise günler önceden bazı gazetelerde duyurulmuştu.

Tıpkı Dağlıca'da ve Aktütün'de olduğu gibi askerle bile bile ölüme yollanıyordu.

Yalanlara son!

Kürt halkının demokratik talepleri hiçbir şekilde karşılanmıyor. Kürt halkının barış çığlığı duymazdan geliniyor. Demokratik açılım adı verilen süreç, giderek Kürt halkına rağmen Kürt sorununun çözümünü andıran bir politika halini alıyor. Hükümet, büyük umutlar yaratan açılım sürecinde Kürt halkının özgürlüğünü savunan siyasileri devre dışı bırakan bir formülü benimsemiş görünüyor.

Genelkurmay ise Ergenekon davası, açığa çıkan darbe planları, "Islak imza" gibi skandallarla yıpranan imajını yeniden toparlamak için silahlı çatışmadan medet umuyor.

Oysa Kürt sorununun demokratik çözümünü hızlandıracak ve savaşı, çatışmayı bir saniyede durduracak bir adım var. Kürt halkının temel taleplerinin kabul etmek. Kürt halkının ulusal varlığını her düzeyde tanıyan, kültürel, siyasi, anayasal tüm düzeylerde tanıyan adımlar atılmaya başlandığında, Kürt hareketinin tüm güçleriyle barışçıl bir siyaset sürdüreceğinin garantisi, PKK lideri Abdullah Öcalan'ın yakalandığı dönemden 2005'e kadar süren tek taraflı ateşkes sürecidir. Kürt halkı bu adımı atmaya hazır.

Tanınmak istiyor, aşağılanmak ve bombalanmak değil.

26 Mayıs'ta 4-C'ye karşı genel eyleme

Taksim'deki kitlesel 1 Mayıs gösterisi işçi sınıfının yaşadığı sorunları bir kez daha gözler önüne serdi.

78 gün boyunca kara, soğuğa ve polis saldırısına karşı çalışma hakları için direnen Tekel işçilerinin sorunu çözülmedi.

İstanbul'da işten çıkartılan İtfaiye işçileri gibi 4/C statüsüne geçirilmek istenen 100 bin kamu işçisi ücret ve hak gaspına karşı öfkeli.

26 Mayıs'ta sendikalar tarafından gerçekleştirilecek genel eylemde 4-C uygulamasına ve işten atmalara karşı güçlü bir tepki verilmesi planlanıyor.

Tekel işçileri sendikaları sözünde durmaya çağırıyor.

DSİP tarafından düzenlenen Marksizm 2010 tartışma toplantılarında konuşan Tekel işçisi Metin Kılınç, 14 Şubat'ta ilan edilen genel grevin kendileri için büyük bir hayal kırıklığı olduğunu vurgulamıştı.

Sendikalar, fabrikaları özelleştirilen Tekel işçilerinin özlük hakları korunarak başka kamu kurumlarında çalıştırılması talebiyle 14 Şubat'ta genel grev yapacaklarını açıklamalarına rağmen üretimi durdurmamışlardı. Oysa, Tekel işçilerinin direnişine büyük bir toplumsal destek varken yapılacak bir grev hem işçilerin kazanmasını sağlayacak hem de grev yasağını fiilen ortadan kaldıracaktı.

Türk-İş başta olmak üzere sendika yönetimleri Tekel işçilerini satmayı tercih etti. Hükümet sendikaların yalanı karşısında geri adım atmayıp işçilere yüklendi.

26 Mayıs'ta aynı hata tekrarlanmamalı. Tekel, İtfaiye, Şeker, Tariş ve bir çok işyerindeki 4-C mağdurları yalnız bırakılmamalı.

Sendika yönetimlerinin uzlaşmacılığına karşı direnen işçilerle dayanışmayı tabanda örgütlemeliyiz.

1 Mayıs gösterisi, işçiler ve sendikalar birleşirse büyük ve etkili bir güç olunabileceğini kanıtladı. Bölenlere karşı işçilerin birliği için mücadele edelim.

Demokrasiyi sokakta savunacağız

AKP'nin hazırladığı anayasa değişikliği paketi görüşmeleri, demokratikleşmeyi engellemek isteyenleri bir kez daha gözler önüne serdi.

Gazetemiz yayına hazırlandığı sırada 12 Eylülcülere yargı yolunu açan düzenleme, darbecilerin sivil mahkemelerde yargılanması, Anayasa Mahkemesi'nin ve Hakimler Savcılar Yüksek Kurulu'nun yapısının değiştirilmesi gibi kritik değişiklikler gerçekleşmişti. Pakette yer alan diğer maddeler sorunsuz bir şekilde meclisten geçmiş, ancak parti kapatmayı zorlaştıran madde yeterli oy bulunamadığından dolayı düşmüştü.

Bugüne dek 27 siyasi partinin kapatıldığı Türkiye Avrupa'da en çok parti kapatılan ülke. Buna rağmen üyeleri siyasi parti milletvekilleri olan mecliste parti kapatmayı zorlaştıran hüküm kabul edilmedi. Meclis kendi iradesini inkar etti. Parti kapatmayı zorlaştıran yasa değişikliği referanduma da sunulmayacak.

Tam da AKP hakkında yeni bir kapatma davası açılacağına dair haberler yoğunlaşırken, parti kapatmayı zorlaştıran madenin düşürülmesi son iki yılda Ergenekon'un ulaştığı en büyük kazanım oldu. CHP ve MHP üyeleri gibi AKP üyesi 12 milletvekili de yasanın düşürülmesine katkıda bulundu.

10 Nisan'da İstanbul'da yapılan Sivil Demokratik Anayasa mitingine katılan binlerce darbe karşıtı 12 Eylül Anyasası çöpe demiş, 1982 Anayasası'nı değiştirmeye yönelik her türden demokratik girişime destek verdiğini ilan etmişti.

Ergenekon üstünlük kuramıyor

CHP yine Anayasa Mahkemesi'ne gitmeye hazırlanıyor. Gazetelere "kabus senaryosu" olarak yansıyan söylentiler darbecilerin izlediği planı şöyle anlatıyor: Anayasa Mahkemesi anaysa değişikliği paketini iptal edecek ve referandum süreci başlayacak, bu sırada AKP hakkında yeni bir kapatma davası açılacak, AKP kapatılacak ve Tayyip Erdoğan ile bir çok AKP'liye siyaset yasağı getirilecek, erken seçim dayatılacak ve CHP-MHP koalisyonu işbaşına getirilecek.

Ergenekon'un bu planı gerçekten de bir kabusu anlatıyor. Darbecilerin ilk fırsatta halkın tepesine bineceği, demokratikleşmeyi engelleyeceğini ve askeri vesayet rejimini perçinleyerek sürdüreceğini gösteriyor.

Ancak işleri zor. Tüm anketler Temmuz ayında gerçekleşmesi beklenen referandumda halkın yüzde 60'ının "evet" oyu kullanacağını gösteriyor. Çoğunluk 12 Eylül anayasasından kurtulmak istiyor. Yeni, sivil ve demokratik bir anayasadan yana, 1982 Anayasası'ndan ileri olan her türlü düzenlemeyi bu yolda atılmış adımlar olarak görüyor.

Yüzde 60 demokratikleşmeyi destekleyen AKP ve BDP seçmenlerinden çok daha büyük bir kitleyi ifade ediyor. CHP'nin hatta MHP'nin seçmenleri arasında "evet" eğilimi ortaya çıkıyor. Bu durum Ergenekon'un tüm saldırılarına ve planlarına rağmen üstünlüğü ele geçiremediğini, her geçen gün daha geniş bir kesimin askeri vesayet rejiminin karşısına dikildiğini gösteriyor.

Demokrasinin önünü açmak

Kritik bir politik sürece girdiğimiz açık. Referandum sürecinin başlaması, son iki yılda derinleşen saflaşmanın daha net ve keskin bir şekilde kendini ortaya koymasına yol açacak. Bu sürecin sonunda halk kazanırsa yeni bir Türkiye kurulacak. Kemalist rejimin darbelerle ayakta duran gerici yapısının kırılması demokratikleşmenin ve özgürlüğün önünü açacak.

Anayasa değişikliği paketi, demokratikleşmenin AKP'ye bırakılmayacak derecede önemli olduğunu, demokrasiden yana olan halkın birleşik gücünün yaratılmasının siyasetteki sıkışmışlığı aşacak tek yol olduğunu gösterdi.

Sosyalistler bu saflaşmada tarafsız kalamaz. AKP'nin sağında bir çok güç bulunuyor, ama solunda hiçbir kitlesel muhalefet yok. Eğer halkın demokratik taleplerini sonuna dek savunacak, AKP'yi her tökezlediğinde ittirecek ve daha fazlasını isteyecek bir siyasal hareket yaratılabilirse işte o zaman rejim krizine ezilenlerden yana çözüm bulunabilir.

Referandumu destekliyoruz. 12 Eylül Anayasası'ndan ileri her türlü düzenlemeyi destekliyoruz. Darbeciler yargılanmadan yeni bir anayasanın yazılmayacağını biliyoruz. Ergenekon'un dağıtılmasından başka bir yol görmüyoruz. Önümüzdeki sıcak günlerde sosyalistler sokakta demokrasiyi savunacak. Gerçek bir değişim için harekete geçelim.

Volkan Akyıldırım

27 Mayıs darbesinin yıldönümünde yürüyüş var

Bütün darbeleri başlatan darbe 40 yıldönümünde İstanbul'da protesto edilecek. Darbelere Karşı 70 Milyon Adım Koalisyonu Tünel'den Harbiye'ye yürüyeceğini açıkladı. Yürüyüşün ardından 27 Mayıs darbesinin mağdurları için bir anma etkinliği düzenlenmesi planlanıyor.

27 Mayıs 1960 günü Türk Silahlı Kuvvetleri, iktidara seçimle gelmiş Demokrat Parti'ye karşı darbe yaptı ve yönetime el koydu. Başbakan Adnan Menderes ve iki bakan arkadaşı darbeciler tarafından asıldı. Yassıada'daki askeri cezaevinde gördükleri işkence ve kötü muamele sonucu bir çok kişi yaşamını yitirdi.

27 Mayıs darbesi askeri vesayet sistemini de yarattı. Anayasa Mahkemesi, ordu iç hizmet kanunu, Milli Güvenlik Kurulu ve OYAK darbenin ürettiği kurumlardı. Bu kurumlar sayesinde sürekli darbeler oldu, darbeciler cezasız kaldı. Ordu siyasete hakim oldu, yüksek yargı darbeci bir güç olarak toplumun üzerinde durdu.

Halk darbecilere destek vermedi. 27 Mayıs darbesinin devirdiği Demokrat Parti ilk seçimlerde iktidar oldu. 40 yıl sonra askeri vesayet rejimi sarsılıyor. 27 Mayıs yarattığı düzen halk tarafından değiştirilmek isteniyor. Darbenin yıldönümünde gerçekleşecek büyük yürüyüşte özgürlük talebi dile getirilecek.

GÖRÜŞ

Kim kimin düşmanı

Bu makale Taraf Gazetesi'nde Solduyu köşesinde yayınlanmış ve Roni Margulies "bölücü örgüt" propagandası yaptığı iddiasıyla dava açılmıştı. Mahkemenin ilk duruşmasında savunma yapan Margulies, savaş ve Kürt halk gerçeğini anlattığını, düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında söylediklerinin suç olamayacağını vurguladı. Yoldaşımız Roni Margulies'in yanındayız.

"PKK iki halkın da düşmanı"! Heyhat, insan kendi çalıştığı gazetenin manşetlerini kontrol edemiyor.

Manşetin gözden kaçırdığı basit bir şey var: Türkiye'de savaş sürüyor. PKK'nin barış sürecini baltaladığını, pişmiş aşa su kattığını düşünenler gözden kaçırıyor bunu. Pişmiş aş yok; kısık ateşin üzerine yeni konmuş bir tencere var. Ve bu arada savaş devam ediyor. Devam ettiği sürece, iki taraf da silahlı ve silahsız eylemlerini sürdürüyor, iki taraftan da ölenler oluyor ve olmaya devam edecek.

Anlaşmaya varıldıktan, barış tesis edildikten sonra askerî bir operasyon gerçekleştirilirse, gerçekleştiren taraf hakkında "iki halkın da düşmanı" şeklinde manşet atılabilir.

Bugün atıldığında ise, "taraf" olunmuş oluyor. Benim açımdan yanlış taraf.

Türkiye devleti PKK'nin ilan ettiği düzinelerce ateşkesin herhangi birini kabul etti mi? Operasyonlara son verdi mi? Etmedi ve vermedi. Bu durumda niye PKK'nin eylemlere son vermesi bekleniyor?

AKP hükümetinin barış girişimi Türkiye'de CHP, MHP ve TKP üye ve taraftarları dışında herkesi, yani ülkenin ezici çoğunluğunu umutlandırdı, heyecanlandırdı. Bu çoğunluğa PKK'yi destekleyen Kürtler, yani Kürtlerin büyük çoğunluğu da dahil.

Umutlanmakta ve heyecanlanmakta haklıyız. Ama kendimizi kandırmayalım. Barış umudu doğdu sadece. Henüz barış gelmedi. Savaş devam ediyor.

Savaşın bitmesi için, Kürt halkının haklı taleplerinin, bu talepleri 90 yıldır kabul etmeyen devlet tarafından kabul edilmesi ve uygulamaya konması gerek.

Bu talepleri ancak silah zoruyla dayatabilmiş olan bir halkın, talepler tartışılmaya başlandı diye silah bırakmasını beklemek saflıktır, anlamsızdır.

Neye güvenip bırakacak silahlarını? Operasyonları her koşulda sürdüren Türk Silahlı Kuvvetleri'ne mi? Ergenekon'a mı? Anayasa Mahkemesi'ne mi? Bir dediği bir dediğini tutmayan ve içinde açılım karşıtı bir kesim olduğu besbelli olan AKP'ye mi?

Açılımdan umutlananların Kürt olmayan kesimi (ve bu arada elinizdeki gazete), Kürtlerin bir yandan umutlanırken bir yandan da ne kadar derin bir güvensizlik duyduğunu algılayamıyor sanıyorum.

Geçtiğimiz aylarda Kürt illerinde en çok duyulan soru herhalde "Diyarbakırspor maçı kaç kaç?" (veya "Maçta yine Kürt düşmanı sloganlar bağırılmış mı?") değil, "AKP hükümeti samimi mi acaba?" olmuştur. Kaygıyla, umutla, inşallah samimidirler duasıyla.

Bu soruyu anlamamak mümkün mü?

Kürtlerin 90 yıldır yaşadıklarını bilmeyince, anlamayınca, en azından sezmeyince, mümkün. Onyıllardır birikmiş olan güvensizliği fark etmemek mümkün.

Ve her gün, her an bu güvensizliği pekiştirecek, haklı kılacak bir şey oluyor.

Şu anda yüzbinlerce Kürdün "Leyla Zana'dan ne istediniz be, bu mu sizin açılımınız?" diye düşündüğünden, Ahmet Türk'e bile tahammül edemeyen bir devlete zerre kadar güvenmemek gerektiğine bir kez daha emin olduğundan hiç kuşkum yok.

Bunları anlamayınca, PKK'nin Kürtler için ne anlama geldiğini çakamamak, Kürtlerin PKK'ye düşman olabileceğini zannetmek de mümkün oluyor.

Mümkün değil. Vazgeçin bu hülyadan.

PKK'ye karşı yapılan her şey, ister operasyon olsun, ister Obama'yla görüşmeler, Türkler tarafından "teröre karşı faaliyet" olarak algılanıyor. Kürtler tarafından ise "Kürtlere karşı faaliyet" olarak. Kürt algısında "terör" diye ayrı bir şey yok çünkü, kendi kızları ve oğulları var. Eşit ve özgür vatandaş olma mücadelesi veren kızları ve oğulları.

Dolayısıyla, "PKK'yi eziyoruz, Kürtlerle barışıyoruz" Ankara'dan bakınca çok makul bir strateji gibi görünebilir, ama Diyarbakır'da güvensizliği pekiştirmekten başka işe yaramaz.

Keza, Sayın Öcalan'ın hücresinin birkaç santim küçültülmesi Ankara'da önemli değildir, ama Diyarbakır'da yine bir küçümseme, yine bir tafra satma, yine bir "Kürtlere haddini bildirme" olarak algılanır, onyılların güvensizliğini pekiştirir.

Nasıl çıkacağız peki bu çıkmazdan?

Ben AKP'nin samimi olduğuna inanıyorum. Olmasaydı, hiç bulaşmazdı bu işe; durup dururken arı kovanına çomak sokmazdı. Kimse de ona bir şey demezdi.

Madem çomağı soktu bir kere, sorunu çözmek de ona düşüyor. Tereddüdü ve çekingenliği bırakıp doğru dürüst adım atarak. Kürtlerin güvensizliğini aşan, ikirciksiz adımlar atarak. Çözüm, haksızlığı yapan taraftan gelir çünkü, haksızlığa uğrayan taraftan değil.

Yarı yolda vazgeçerse, zaten geçmiş olsun AKP hükümetine.

Roni Margulies

1915'te katledilen Ermeniler 95 yıl sonra İstanbul'da anıldı

1915'te Ermeni Soykırımı'nda ölenler 95 yıl sonra ilk kez anıldı.

İnsan Hakları Derneği, 24 Nisan 1915 günü evlerinden ve işyerlerinden gözaltına alınıp kaybedilen 220 Ermeni aydının resimleriyle Haydarpaşa Tren Garı önünde bir basın açıklaması yaptı. Ankara'da Düşünceye Özgürlük Girişimi tarafından 1915 üzerinde bir sempozyum yapıldı.

Ermeni soykırımı hakkındaki en önemli eylem ise Taksim Meydanı'nda gerçekleşti. Binden fazla Türkiyeli, Irkçılığa ve Milliyetçiliğe Dur De Girişimi'nin çağrısıyla Taksim Meydanı'nda buluştu. Çiçekler ve mumlarla mezarları bile olmayan ölüler anıldı. Toplululuk adına Zeynep Tanbay "bu acı hepimizin" adlı metni okudu. Anma sürerken bir avuç ülkücü faşist eylemi provoke etmeye çalıştı, ancak başarılı olamadı.

Yurtlarından uzakta yaşamak zorunda bırakılan 7 milyon Ermeni'nin gözü ABD Başkanı Obama'da değil Taksim'deydi. Hrant Dink'in katledilmesinin ardından kurulan DurDe, 3 yıl boyunca aralıksız kampanya yürütmüş, soykırım gerçeğini ve Ermenilerin bugün yaşadıkları zorlukları gündeme taşımıştı.

Aktivistlerin inatla sürdürdüğü mücadele 95 yıllık tarihi değiştirdi.

24 Nisan: Bir dönüm noktası

24 Nisan bence bu toprakların kara günlerinde bir dönüm noktasıdır. İttihat Terakki'nin Anadolu'yu tamamen Türkleştirme, etnik unsurları 'temizleme', bütün toplumu baştan aşağıya tektipleştirme zihniyetinin vardığı en korkunç boyutların çok önemli bir göstergesidir. Dünyada soykırım tarifinin yapılmasında yola çıkılan ilk duraktır. Bu anlamda "Auschwitz Yahudiler'in Der Zor'udur" önermesine katılıyorum.

95 yıl önce yaşanmış bu olay neden önemlidir? Çünkü Türk resmi tezlerini oluşturup sürdürenler önce yok eder, sonra da yok ettiğini inkâr eder. Unutturmaya, hiç olmamış gibi yapmaya çalışır. Sadece Ermeni meselesinde değil tüm meselelerde anlayış budur. Ermeni meselesinde de 95 yıldır yapılan budur.

Ama unutulan bir şey var. Toplumların, resmi tarihin anlattığından başka bir hafızası daha var. Kolektif bir hafıza bu. Ve bu kolektif hafıza öyle kolayına silinemiyor. Bu hafıza usulüne uygun gömülmemiş ölülerimizi hatırlıyor. Dersim'in Kürtlerini, Trakya'nın ve Karadeniz'in Rumlarını hatırladığı gibi 1915'in Ermenilerini de hatırlıyor. Bütün dünyanın belli dönemlerde üzerinde konuştuğu, koca koca parlamentolarda kararlar aldığı bir konuyu insanların duymaması, hele de TV ve internet gibi iletişim araçları bu kadar yaygınken "Yahu neymiş bu mesele?" diye merak etmemesi düşünülebilir mi?

Bu 24 Nisan'da Taksim'de düzenlediğimiz anma bence kolektif bu hafızanın canlanmasının işaretidir. Toplumda bu konuda oluşan duyarlılığın ve vicdanın sesinin meydanlarda kendini göstermeye başlamasının göstergesidir.

Üstelik çok da insani bir noktadan hareket edilmiştir. Tarih tartışmasına indirgenmeden, 95 yıl önce buralarda birlikte yaşadığımız dostlarımız, komşularımız, hemşerilerimizin kaybından duyulan büyük acının dile gelişidir. Neredeyse bir asırdır üzülmesine bile izin verilmeyen insanların gerçekten de kayıplarını anmak istemesinin, belki de bunca yıldır susmuş olmanın verdiği vicdani yükün ağırlığını bir nebze olsun hafifletme ihtiyacının dışavurumudur. Her şeyden önce de ölülerimize duyulan saygının ifadesidir.

Artık hafızamız canlandı. Unuttuklarımızı yeniden hatırlamaya başladık. Dirilen hafızayı unutuşun karanlık sularına yeniden gömmek zordur. Bunu yapmaya çalışanların resmi tarih savunucusu bir azınlık olması ise beni umutlandırıyor. Hrant'ın yüreklerimizde bıraktığı büyük boşluk sayesinde açılan kapıdan her gün daha fazla insanın geçmeye başlaması da alabildiğine umutlandırıyor.

24 Nisan akşamı bütün dünyanın gözleri önünde olduğu gibi bir kez daha, 1915'te yitirdiğimiz Ermeni yurttaşlarımızın önünde saygıyla eğiliyorum. Ruhları şad olsun.

Cengiz Alğan
DurDe Girişimi sözcüsü

Avrupa radikal solundan kriz açıklaması

Avrupa'daki sosyalist örgütler, Yunanistan'ın kredi notunun düşürülmesiyle tekrar gündeme gelen küresel mali kriz hakkında bir açıklama yaptılar. Açıklamayı imzalayanlar arasında Türkiye'den Devrimci Sosyalist İşçi Partisi (DSİP) ve Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) de bulunuyor. 18 ülkeden sosyalist yapıların ortak açıklamasında, küresel krizin bedelinin işçi sınıfına ödetilmeye çalışıldığına dikkat çekilerek, imzacı örgütlerin antikapitalist bir direniş örgütlemeye çalışacakları vurgulanıyor. Irkçılığa ve militarizme karşı da mücadele etmek gerektiği belirtilen açıklama şöyle:

1. Küresel ekonomik kriz devam ediyor. Dünya ekonomisini yeniden istikrarlı hale getirmek için finansal sisteme çok büyük miktarlarda para enjekte edildi. Bankaların kurtarılması için ABD, İngiltere ve Avro bölgesinde 14 trilyon dolar, Çin'de 1,4 trilyon dolar harcandı. Ancak bu çabaların ekonomide sürdürülebilir bir iyileşme yaratmak için yeterli olup olmayacağı konusu belirsizliğini koruyor. Gelişmiş ülkelerde büyüme hızı düşük kalmaya devam ederken, işsizlik artıyor. Bu kez Çin'in merkezinde olduğu yeni bir finansal balonun oluştuğu yönünde korkular var. Büyük Bunalım'dan bu yana görülen en şiddetli kriz olan küresel ekonomik krizin uzun süreli yapısı onun sebebinin bir sistem olarak kapitalizm olduğunu gösteriyor.

2. Şiddetli bir işten atma dalgasından sonra, şimdi Avrupa'da krizin odağını kamu sektörüne ve sosyal refah devletine yapılan saldırılar oluşturuyor. Devletin müdahalesi sonucu kurtarılan birçok finansal piyasa şimdi bu kurtarmaların yapılmasını sağlayan hükümet borçlanmasındaki artışa karşı silahlanmış durumda. Şirketler kamu harcamalarında büyük kesintilere gidilmesini istiyorlar. Bu girişim; krizin bedelini ona neden olanların-herkesten öne bankalarınomuzlarından alıp bu yükü işçi sınıfına yüklemeye çalışan bir sınıf saldırısı. Sadece kamu sektöründe çalışanları değil, eğitim, sağlık gibi kamu hizmetlerinden yararlananları da hedef alıyor. Esnek çalışma ve kamu sektöründe "reform" talepleri kriz yüzünden teorik olarak da gözden düşmüş yeni liberalizmin tüm bunlara rağmen siyasette egemen olduğunu gösteriyor.

3. Yunanistan şu sıralar krizin merkezinde, "Fırtına'nın gözünde" bulunuyor. Bu ülke; mali açıdan özellikle kırılgan olan Avrupa devletlerinden biri olarak sayılabilir. Bu durumun nedeni kısmen finans balonu şişerken hızla artan borçları kısmen de Avro bölgesinin devi olan Almanya ile rekabet etmekte zorlanıyor olması. Piyasaların, Avrupa Komisyonu'nun ve Alman hükümetinin baskısı ile George Papandreou hükümeti seçim öncesi verdiği sözleri hiçe sayarak ulusal gelirin %4'ü oranında kesintilere gidileceğini açıkladı.

4. Neyse ki; Yunanistan'ın 1970'lere kadar giden olağanüstü bir sosyal direniş tarihi var. Aralık 2008'de yaşanan gençlik isyanından sonra Yunan işçi hareketi hükümetin kesinti paketlerini bir grev ve gösteri dalgasıyla yanıtladı. Aynı zamanda İzlanda'da yapılan referandumda bankaların, borçların geri ödenmesini dayatmasını halkın reddetmesini de önemsiyoruz.

5. Yunan işçilerinin dünyanın her yerindeki sosyalistlerin, sendikacıların ve antikapitalistlerin desteğine ihtiyacı var. Yunanistan finansal piyasaların hedef tahtasına yerleştirdiği ilk Avrupa ülkesi olma özelliğini taşıyor. Ancak hedefledikleri birçok ülke daha var. Bu ülkelerin başında İspanya ve Portekiz geliyor.

6. Ekonomiyi krizden çıkaracak önlemlerden oluşan bir programa ihtiyacımız var. Bu programın temelini önceliğin kara değil insanların ihtiyaçlarına verilmesi ve piyasa üzerinde demokratik bir kontrol mekanizmasının yaratılması oluşturmalıdır. Antikapitalist bir cevabın temsilcisi olmalıyız: Bizim hayatımız, bizim sağlımız, bizim işlerimiz kardan önce gelir.

* Kamu harcamalarında yapılan kesintiler durdurulsun ya da iptal edilsin. Emekli maaşları "reformu" durdurulsun. Sağlık ve eğitim satılık değildir.

* Çalışma hakkı güvence altına alınsın ve toplu taşıma, yenilenebilir enerji endüstrisi gibi yeşil işlere kamu yatırımları yapılsın. Devlete ve kişilere ait binalar karbondioksit salınımını düşürecek şekilde yeniden düzenlensin.

* Halk bankacılığı ve halkın kontrolünde olan bir finansal sistem istiyoruz.

* Göçmen işçilerin ve mültecilerin günah keçisi haline getirilmesine hayır. Onların statülerini yasal hale getirin.

* Askeri harcamalara hayır. Batı'dan giden askerler Irak ve Afganistan'dan çekilsin. Askeri harcamalarda şiddetli kesintiler yapılsın. NATO dağıtılsın.

7. Avrupa'da Kapitalist saldırılara ve kesintilere karşı Avrupa'da dayanışmayı örgütlemek konusunda anlaştık. Yunan işçilerinin zaferi her yerde kesintilere karşı yapılan direnişi güçlendirecektir.

Yunanistan: Aristeri Anasynthes, Aristeri Antikapitalistiki Syspirosi, Organosi Kommuniston Diethniston Elladas-Spartakos, Sosialistiko Ergatiko Komma, Synaspismos Rizospastikis Aristeras;

Portekiz: Bloco de Esquerda;

Avusturya: Linkswende;

Belçika: Ligue Communiste Révolutionnaire – Socialistische arbeiderspartij;

Britanya: Socialist Workers Party, Socialist Resistance;

Hırvatistan: Radnic(ka borba;

Kıbrıs: Ergatiki Dimokratia;

Fransa: Nouveau Parti Anticapitaliste;

Almanya: internationale sozialistische linke, marx21, Revolutionär Sozialistischen Bund;

İtalya: Sinistra Critica;

İrlanda: People Before Profit Alliance, Socialist Workers Party;

Hollanda: Internationale Socialisten, Socialistische Arbeiderspartij;

Polonya: Polska Partia Pracy, Pracownicza Demokracja;

Rusya: Vpered;

Sırbistan: marks21;

İspanya: En lucha/En lluita, Izquierda Anticapitalista, Partido Obrero Revolucionario;

İsviçre: Gauche anticapitaliste, Mouvement pour le socialisme /Bewegung für Sozialismus, solidaritéS;

Türkiye: Devrimci Sosyalist İşçi Partisi, Özgürlük ve Dayanışma Partisi.

İktisat bilmeyenler için iktisat bilmeyenden yazı

Geçtiğimiz iki yıl içinde ciddi bir ekonomik kriz içinde olduğumuzu biliyoruz. Dünyacanak, ülke, coğrafya, sınır falan dinlemeden ekonomik bir darboğazdayız. Sakın daha önce durum iyiydi de ben neden tadını çıkaramadım diye hayıflanmayın. Aksi taktirde her geçen gün içinden çıkılması gittikçe zorlaşan türev işlemleri sonucu işlerin aslen sizin için iyiye gittiğini, sizin bunu dahi anlamayacak kadar salak olduğunuzu nazikçe yüzünüze söyleyiverirler. İki gün önce Başbakan Ulusa Sesleniş'inde işsizliğin büyük bir hızla azaldığını ilan ediyordu mesela. Devletinkiler dahil tüm istatistikler tersini gösterse ve mesela gençler arası işsizliğin neredeyse her üç gençten birini çarptığı söylense bile, işsizliğin azaldığını gösterecek bir hesap yolu olduğundan eminim.

Ben açıkça ilan ediyorum: İktisattan anlamam. Marksizm'den iyi kötü anlamaya başlayıp, ekonominin hayattaki zeminini kavramaya başladığım günlerde büyük bir azimle, daha sonraları ise sektirerek yaptığım okumalardan üç beş bir şey anlamış olsam da, "piyasanın" işleri beni aşıyor. Ama her geçen yıl daha da fakirleştiğimi, çevremde insanların daha ağır ekonomik sıkıntılar yaşadığını, işsiz arkadaşlarımın sayısının hiç düşüş eğilimi göstermeden arttığını görebiliyorum.

Şimdi, iki yıl öncesine, büyük finans krizi, küresel finans krizi gibi isimlerle adlandırılan durumun yaşandığı zamanlara dönelim. Her an tüm sistemin çökebileceği, banka ve büyük finans şirketlerinin hızla kurtarılması gerektiğini ana akım medya devlet otoritesi korosunda şevkle söylüyordu. Bu puslu ortamda kamuya ait milyarlarca dolar bankacılık sistemine aktarıldı. Geçen iki yıla bakarsak, şükür küresel finans sektörünün keyfi yerinde. Karlar gün be gün yükseliyor. Örneğin Türkiye'de bankalar ömrü hayatlarında görmedikleri karları her çeyrekte açıklıyorlar. Finanstan ötesi ise bir miktar tatsız. Geçtiğimiz iki günün haberlerine bakacak olursak, İspanya'da işsizlik oranı, bu yılın ilk çeyreğinde aktif nüfusun yüzde 20'sini geçerek tarihi bir rekor daha kırdı. Yunanistan tüm tepkilere ve grev tehditlerine rağmen 110 milyar euroluk paket için Avrupa Birliği ve IMF ile anlaştı. Üstelik kazanımlarını yitirmekte olan çalışanlarının durumunu bile hesaba katamadan. Haberlere göre Yunanistan, kredi karşılığında, vergilerin artırılması, yapısal reformlar (Türkiye'den ne anlama geldiğini biliyoruz) ve kamu harcamalarında ciddi kesintiler öngören bir program uygulayacak. Böyle programlar sonucunda dünyanın her yerinde sermaye sahipleri, "yatırım yapmak üzere" daha fazla paraya sahip olurken, işçiler de (öyle söylenmese bile) daha ucuz çalışmak üzere daha zor koşullara mahkum oluyor. Avrupa'nın motor ekonomisi durumundaki Almanya'da da işlerin iyi gitmediği çok açık. İşsizlik rakamları her geçen gün yükselirken, ekonomik küçülmenin önüne geçmek bir türlü mümkün olamıyor.

Aslında sorunun ABD'den Çin'e tüm dünyayı kapsayan genel bir kriz olarak varolabilmesi, sermaye sahiplerinin tüm dünyadan kar edebilmek üzere son 20 yılı yoğun çabalarla geçirmelerinin sonucu. Tüm ekonomik krizlerin yerkürenin tamamında, hemen hemen aynı zamanlarda hissedilebiliyor olması, son 20 yılda kapitalistlerin başarılı işler çıkardığını gösteriyor. Tabii bu sürdürülebilir bir başarı olmaktan çok uzak. Ancak yoğun rekabetin altında bir adım öne geçmek için her şeyi göze almak zorunda olan sermaye sahibi için bu uzun vadeli planlar lafı güzaftan öteye geçemezler.

Berlin Duvarı'nın yıkılmasıyla birlikte küreselleşmenin her derde deva olacağı, McDonalds olan ("serbest" piyasa ekonomisi) yerde savaş olmayacağı gibi harika hayaller egemen hale geldiler. Ancak temelde egemen olan ise sermayenin hızla ülke ve sınır tanımadan akabilmesi anlamına gelen bu sözleri sarfedenler, kapitalizmin karşılıklı bağımlılık üreten ilişkilerinin çalışan kesimlerin felaketi olacağını düşünmemişlerdi bile. En ucuz emek gücü, en ucuz hammadde, en büyük ticari birleşmeler sermayenin hizmetine sunuldu. Tüm sistem sermayedarların büyük karlarını daha çok iş yapmak üzere kullanmasını öngörürken, paranın garip dünyasında para üretimden daha karlı bir üretim aracı olarak kendini başka türlü var etti. Şimdi sistem paranın alışverişini kurtarmaya, böylece tüm sermayeyi elinde tutanların kemeri biraz daha sıkarak yüz binlerce emekçiyi işinden etmemesine çalışıyor. Tabii gerekli tüm "önlemleri" alarak: daha düşük maaşlar, o zam politikaları, mezarda emeklilik, esnek çalışma, sağlık, eğitim gibi hakların budanması... Galiba çalışanlar olarak elimizde kala kala bir sekiz saatlik çalışma günü kaldı. Onun da durumu sallantılı.

Küresel bir sermaye akışı üzerine kurulu bol karlı sistemin getirdiği felaket tüm dünyada insanları işsizliğe ya da yoksulluğa mahkum ediyor. Üstelik buna da gelişme diyoruz. Bu "gelişmenin" tersine dönmesi ancak küresel çapta ortak hareketlerle mümkün. Bir arada, ortak talepler çevresinde, sadece kar düşünen kafaya karşı burada olduğumuzu ve hala yaşıyor olduğumuzu gösterebilmenin tek yolu işçilerin birleşmesi gibi görünüyor. Birleşen işçiler yenilmezler derken kastımız tüm dünya işçileri olmalı. Lakin sermaye yekpare ve çıkarını tanımlayabiliyor. Eğer bir savunma hattı oluşturacaksak yolu, ortak çıkarımımızın kazanım ve haklarımızı geri almaktan geçtiğini görmemiz hayati önem taşıyor.

Avi Haligua

Özgürlük için Marksizm 2010'a yüzlerce sosyalist katıldı

Gerçek sol burada!

Marksizm 2010 toplantıları, Bilgi Üniversitesi Dolapdere Yerleşkesi'nde 22-23-24 Nisan tarihlerinde gerçekleşti. Yoğun katılımla başlayan toplantıların ilk gününde, "Sosyalizm ve din", "21. yüzyılda emperyalizm ve küresel politikalar" ve "Darbeler, demokrasi ve özgürlük mücadelesi" konularında canlı tartışmalar yaşandı.

"Sosyalizm ve Din" başlıklı ilk toplantıda Ömer Laçiner, Volkan Akyıldırım ve Ferhat Kentel konuştu. İlk olarak söz alan Devrimci Sosyalist İşçi Partisi (DSİP) üyesi Volkan Akyıldırım, sosyalistlerin Marx'tan itibaren dine yaklaşımını açıkladı. Marx'ın dini, ezilenlerin acısını dindiren bir ilaç olarak gördüğünü, ünlü "Din halkın afyonudur" sözünü bu şekilde okumak gerektiğini vurguladı. Türkiye'de müslümanları dışlamayan, onların dini özgürlüklerinin de diğer bütün özgürlüklerle birlikte savunan yeni bir solun kurulmasını gerektiğini söyleyerek sözlerini noktaladı. Ardından konuşan Ferhat Kentel, Kemalizmin karşısına düşman olarak dindarları ve Kürtleri koyduğunu; iddiasının ise laik modern ve Türk yeni bir insan yaratmak olduğunu vurguladı. Solun bu dışlayıcı tavrın aşması gerektiğini ifade etti. Son olarak söz alan Ömer Laçiner ise, marksizmin "çalışanlara hakkını vermek, yoksulluğa karşı olmak" şeklinde tanımlandığı takdirde din ile çakışabileceğini, ancak bu şekilde bir tanımlamanın yanlış olduğunu vurguladı.

"21. yüzyılda Emperyalizm ve Küresel Politikalar" başlıklı ikinci toplantıda Ali Bilge, DSİP üyesi Yıldız Önen, ve Almanya'dan Die Linke partisi üyesi ve Marx21 dergisi editörü Stefan Bornost konuştu. İlk sözü Yıldız Önen alarak, emperyalizmin kapitalizmin dünyadaki örgütlenme şekli olduğunu, dünyadaki devletlerin sürekli birbirleriyle mücadele ettiğini anlattı. Ali Bilge, 1989'da Berlin duvarının yıkılmasından sonra tek kutuplu bir dünyada yaşadığımızı, ancak şu an bunun değiştiğini anlatarak; bir yandan Avrupa Birliği'nin ama özellikle Asya'da Çin ve Hindistan'ın yeni güçler olarak ABD hegemonyasını zorladığını vurguladı. Son olarak söz alan Stefan Bornost ise sözlerine Alman askerlerinin Afganistan'da yaptığı bir katliamı etkileyici bir şekilde anlatarak başladı. Alman Sol Partisi'nin (Die Linke) Afganistan savaşına karşı çıkan tek odak olduğunu belirten Bornost, şu anki en önemli işlerinin Afganistan savaşına karşı geniş kapsamlı bir barış hareketi örmek olduğunu söyledi.

"Darbeler, demokrasi ve özgürlük mücadelesi" günün son toplantısı oldu. Yıldıray Oğur ve Avi Haligua'nın konuştuğu toplantı, Darbelere Karşı 70 Milyon Adım'ın 28 Şubat eyleminden görüntülerle açıldı. İlk sözü alan Açık Radyo'dan Avi Haligua, son bir-iki yılda askeri vesayetin muazzam zarar gördüğünü söyledi ve bununun gerçekleşmesinde sokaktaki mücadelenin payına dikkat çekti. Eskiden medyanın görünce ayağa kalktığı generallerin bugün darbeye en azından sözde karşı çıkmak zorunda kaldığını belirten Haligua, bu sürecin devam etmesi ve derinleşmesi için sokaktaki mücadelenin de devam etmesi gerektiğini vurguladı. Yıldıray Oğur ise DSİP, Genç Siviller ve Taraf gazetesi doğruları söylediği için, bu yapıların küçük de olsa geniş bir etki yarattıklarını anlattı. Ergenekon yarılmasının benzeri bir yarılmanın bugün anayasa değişikliği konusunda gündemde olduğunu belirterek, anayasa değişikliğinin desteklenmesi çağrısında bulundu.

Bilgi Üniversitesi Dolapdere Kampüsü'nde gerçekleşen Marksizm 2010' ikinci gününde de yüzlerce insan katıldı. Cuma günü yapılan toplantıların ilki "Kemalizm ve Sol"du. İlk olarak Bilgi Üniversitesi Tarih bölüm başkanı Mete Tuncay söz alarak Kemalizmin mutlak anlamda sol olmadığından, özünde milliyetçi bir ideoloji olduğundan bahsetti. Mete Tuncay'ın ardından konuşan Roni Margulies, Kemalizmin Cumhuriyet'in kuruluşundan beri sol olarak görüldüğünden, eski TKP'nin önde gelen isimlerinin kurduğu Kadro dergisinin Kemalizmi sola çekmek amacıyla yayınlandığından bahsetti ve bu geleneğin Türkiye'deki 68 hareketini de etkileyerek bugünkü sol grupların ideolojilerinin temelini oluşturduğunu anlattı.

Kemalizm ve Sol toplantısının ardından aynı anda iki salonda "Yunanistan'da Kriz ve Direniş" ile "Cinsiyetçilik ve Kadınların Kurtuluşu" toplantıları başladı.

Yunanistan'da krize karşı işçi direnişi

Yunanistan'da Kriz ve Direniş toplantısının konuşmacıları, Antikapitalist Öğrenciler'den Ersin Tek ile Yunanistan Sosyalist İşçi Partisi (SEK) üyesi Yorgo Pittas'tı. İlk sözü alan Ersin Tek, krizin etkileri çok benzer olduğu halde Türkiye'de yaşanmayan direnişin Yunanistan'da gerçekleşebilmesinin en önemli sebebi olarak, Yunanistan'daki öğrencilerin ve işçi sınıfının 70'li yıllarda Albaylar Cuntası'na karşı verdiği mücadelenin kazandırdığı deneyimi gösterdi.

Ersin Tek'in ardından söz alan Yorgo Pittas, Yunanistan'da krize karşı direnişin, "istikrar" programlarıyla ücretlerde ve kamu hizmetlerinde kısıntıya giden muhafazakar Yeni Demokrasi hükümetine karşı başladığını ve direniş sonucunda Yeni Demokrasi Partisi'nin tarihinde gördüğü en büyük yenilgiyi aldığını söyleyerek sözlerine başladı. Yunanistan'daki sol partilerin ya sekterlik yaparak sosyal demokrat işçilerle bir araya gelmediğini ya da krize karşı bir çözüm öne süremediğini, yalnızca yeni kurulan antikapitalist solun hem direnişlerde aktif rol alarak hem de sosyalist alternatifi önererek işçi sınıfının yeni bir alternatifi olma yolunda ilerlediğinden bahsetti.

Cinsiyetçiliğin olmadığı bir dünya mümkün

Aynı anda diğer salonda yapılan Cinsiyetçilik ve Kadınların Kurtuluşu toplantısında konuşmacılar sınıflı toplumların ortaya çıkışıyla başlayan cinsiyetçiliğin kapitalizm altında egemen sınıf tarafından yayılarak devam ettiğini anlattılar ve kadınların günlük hayatta karşılaştıkları cinsiyetçi tavırlarla bunlara karşı nasıl mücadele edilmesi gerektiğinden bahsettiler.

Özgürlük bir hayal mi?

"Özgürlük bir hayal mi" toplantısında ilk sözü alan DSİP üyesi Meltem Oral kaptializmi yıkarak daha özgür bir dünyayı kurmanın bir ütopya olmadığından, işçi sınıfının özgürlük için nasıl mücadele edilebileceğini ve bu mücadelenin nasıl kazanılabileceğini tarihte defalarca gösterdiğinden bahsetti.

Mor ve Ötesi grubundan Harun Tekin ise konuşmasında özgürlük alanı diye tanımlayabileceğimiz toplumsal özgürlük durumunun yanı sıra bir de bireysel özgürlüklerin yaşandığı bir özgürlük hali olduğundan bahsetti. Tekin'in konuşması üzerine salondan yapılan katkılarla bu ikisinin birbirini nasıl etkileyip beslediği üzerine canlı tartışmalar yaşandı.

Diğer salonda yapılan Troçki'den sonra Troçkizm toplantısının konuşmacıları ise DSİP üyeleri Tolga Tüzün ile Ayşe Demirbilekti. Troçkizmin tarihsel gelişiminden ve sınıfsal temelinden bahseden konuşmacılar, Troçki hayattayken başlayan teorik hatalar ve eksiklikler nedeniyle SSCB'deki devlet kapitalisti rejimi tam tahlil edemeyen bazı Troçkist geleneklerinin gerçek Marksizmden uzaklaşarak sürekli kendilerini revize etmek zorunda kaldıklarını söylediler. Öte yandan Tony Cliff'in ve Uluslararası Sosyalist Gelenek'in diğer birçok üyesinin yaptıkları teorik katkılarla gerçek Marksist geleneğin bugün de yaşamasına katkıda bulunduklarını anlattılar.

"Demokrasi sosyalizmin olmazsa olmazıdır"

İlk sözü alan Ahmet İnsel, Marx ve Engels'in demokrasiye büyük önem atfettiğini, ancak 20. yy'da iktidarı yeniden üreten "Marksist" rejimlerin demokrasiyle sorunlu olduğunu söyleyerek sözüne başladı. "Demokrasi toplumsal sorunların ortaya konmasıdır, anlamın yeryüzüne inmesidir" diyen İnsel, Komünist Manifesto'da Avrupa'da dolaştığı söylenen hayaletin, aslında demokrasi olduğunu, o dönem için demokrasinin komünizm fikriyle yaşadığını anlattı. Roni Margulies ise, normalde demokrasinin sosyalizmin olmazsa olmazı olduğunun çok tartışmaya yer bırakmayacak bir şey olduğunu, ancak Türkiye'de bunun bir tartışma konusu olduğunu söyleyerek sözlerine başladı. Bir ayağı Kemalizme diğer ayağı Stalinizme dayanan bir solun demokrasiyi önemsememesinin doğal olduğunu, ancak Marx'a göre işçi sınıfının egemen fikirlerden kurtulması, "çağların pisliğinden" temizlenmesi için, kendini egemen sınıf olarak örgütlemesi için demokrasi bir zorunluluktur diyerek sözlerini noktaladı.

Cuma günkü Marksizm 2010 toplantılarının son toplantısı ise, Demokrasi ve Özgürlük Hareketi ile Devrimci Sosyalist İşçi Partisi'nin birlikte örgütlediği "Kürt sorunu çözülüyor mu?" oldu.

İlk konuşmacı DSİP üyesi Şenol Karakaş'tı. Türkiye'de Kürt halkı diye ayrı bir halk olduğunu vurgulayarak konuşmasına başlayan Karakaş, Türkiye solunun Stalinizmden kaynaklanan bir milliyetçilikle Misak-ı Milli sınırlarına hapsolduğunu, Kürt hareketinin önüne birtakım koşullar koyduğunu ve bu yüzden Kürt halkına destek vermediğini belirtti. Bugün Kürt hareketine yönelik baskıların arttığını, açılım sürecinin durduğunu anlattı. Türkiye'deki sosyalistlerin en önemli görevinin koşul öne sürmeden

Kürt halkıyla dayanışma gösterebilen, "kardeşiz, ama eşit koşullarda kardeşiz" diyebilen kitlesel bir solun kurulması olduğunu söyledi.

Şenol Karakaş'ın ardından söz alan DÖH üyesi Ayşe Batumlu, devletin yıllardır asimilasyon politikaları uyguladığı ve bazı halkları asimile etmekte başarılı olsa da Kürt halkını asimile etmekte başarılı olamadığını, bu yüzden şimdi açılım adı altında farklı renkte bir asimilasyon uygulamaya çalıştığını öne sürdü. Batumlu, Türk sosyalistlerinin Kürt halkıyla dayanışması gerektiğini vurguladı. Son olarak BDP MYK üyesi Cesim Soylu söz aldı. Türkiye'de Kürt sorununun Kürt hareketinin mücadelesiyle "Kürt yoktur"dan "Kürtler vardır, ama..." noktasına geldiğini anlatan Soylu, devlet tarafından sorunun doğru tahlil edilmediğini, çözümün muhatabının doğru belirlenmediğini söyledi. Kürt halkının gerçekten çözüm istendiğini düşünmesi için atılması gereken en öncelikli adımın, savaşın durdurulması olduğunu vurguladı.

Marksizm'in son günü de canlı tartışmalarla ve yoğun katılımla gerçekleşti.

Ermeni ve Türk sosyalistleri konuştu

"1915'den 2010'a İttihatçı zihniyet neden değişmiyor?" başlıklı toplantı oldukça hareketliydi. Hayko Bağdat, Canan Şahin ve Pakrat Estukyan'ın konuşmacı olduğu toplantı Irkçılığa ve Milliyetçiliğe Dur De girişimiyle ortaklaşa düzenlendi. 24 Nisan 1915'in 95. yıldönümünde gerçekleşen toplantıda Ermeni ve Türk sosyalistler karanlık tarihle yüzleşme ve ırkçılığı yenme çağrısı yaptı.

DSİP'in çağrısı

"Dünyada Yeni Sol: Almanya ve Yunanistan deneyleri" konulu toplantıda konuşan Stefan Bornost Almanya'da Sol Parti'nin anti-kapitalist aktivistlerle sol sosyal demokratları buluşturduğunu, farklı örgüt ve çevrelerin somut talepler için politik kampanyalar etrafında bir araya geldiğini anlattı. Yorgo Pittas'sa bölünmüş Yunan soluna karşılık, aktivistlerin başlı başına bir güç oluşturduğunu ve aşağıdan örgütlendiklerine dair örnekler verdi.

Marksizm'in kapanış toplantısında ise sloganlar Genç Siviller'den Mücteba Kılıç, Tekel işçisi Metin Kılınç, Hayko Bağdat ve DSİP adına Özden Dönmez konuştu. Konuşmacılar DSİP'in mücadelede tuttuğu yerin önemini vurguladı. "Birleşen işçiler yenilmez", "Darbelere Dur De" sloganları atıldı. Özden Dönmez, ırkçılığa, darbeciliğe, savaşa karşı olan aktivistleri DSİP'e katılmaya çağırdı. Marksizm 2010, Enternasyonal marşının okunmasıyla son buldu.

Sonbaharda Marksizm toplantılarının yapılması planlanıyor. Siz de bu organizsayonun bir parçası olabilirsiniz. Bir mail atmanız yeterli:

sosyalistisci@gmail.com

Ahmet İnsel'le söyleşi

Anti-otoriter bir zihniyet mücadelesi

DSİP'in ev sahipliğini yaptığı Marksizm 2010 toplantılarında "Sosyalizm ve demokrasi mücadelesi" üzerine konuşan Galatasaray Üniversitesi İktisat Bölüm Başkanı Ahmet İnsel ile, anayasa değişikliği, demokrasi ve toplumsal muhalefet üzerine sohbet ettik...

Marksist.org: Bir süredir anayasa değişikliği tartışmaları yaşanıyor. 12 Eylül Anayasası değiştiği için bu değişikliğe evet diyenler ve bu değişikliği AKP yaptığı için hayır diyenler şeklinde bir kutuplaşma var. Acaba anayasa değişikliği tartışması, demokrasi tartışmalarının neresinde duruyor?

Ahmet İnsel: AKP çoğunluğunun mecliste anayasa değişikliğini yapma meşruiyetini kabul etmemek, Türkiye'de demokratik meşruiyeti kabul etmemek demektir. Şöyle bir şey denilebilir: demokratik meşruiyeti kabul etmek için seçimlerin demokratik olması gerekir. Dolayısıyla %10 barajı AKP'ye aldığı oydan daha büyük bir güç veriyor. Fakat 2007 seçimlerinde artık bu geçerli değildi. Yani %47 oy almış bir parti, nispi temsil de olsa, şu da olsa, bu da olsa, zaten doğal olarak parlamentoda çoğunluğa hakim olan bir parti olacaktır. Anayasanın bu şekilde değişiyor olması sorunlu. Yani AKP'nin sadece kendi gündemiyle, kendi karşılaştığı engelleri ortadan kaldırmaya veya kendisine yönelik müdahaleleri engellemeye yönelik kısmi bir anayasa değişikliği yapması bazı sorular sormamızı, en azından değişikliğin siyasal meşruiyetini yöntem açısından sorgulamamızı doğruluyor. Fakat şuna bakmak lazım, anayasa değişikliğini iki soru sorarak yanıtlarsak: Bu anayasa değişikliği var olan anayasayı demokratik olarak daha geri bir noktaya götürüyor mu? İkinci soru ise, bu anayasa değişikliğinin yapılması, ileride anayasanın değiştirilmesini engeller mi veya erteler mi? Birincisine baktığımızda, bu anayasa değişlikliğinin nafile olduğunu görüyoruz. Örneğin, toplu sözleşme hakkı verip memurlara grev hakkı vermemek bir iyileşme olarak ele alınamaz, nafile bir değişikliktir. Diğer taraftan, cumhurbaşkanının takdir yetkisini genişletmek de sistemin demokratikleşmesi yönünde atılmış bir adım değildir. Buna karşılık, Türkiye'de bugün kendilerini parlamentoya karşı bir direniş noktası tanımlayan ve siyasallaşmış olan yüksek yargı organlarının, daha geniş bir katılımla mümkün olduğu kadar daha demokratik bir yapıya doğru birkaç adım atmalarını sağlıyorsa eğer, bu anayasa değişikliğinin toplumu ve demokrasiyi gerileten bir baskı olduğunu söyleyemeyiz.

Marksist.org: Yeni anayasa değişikliğine ilişkin sizin de çekinceleriniz var mı?

Ahmet İnsel:Benim gönlümden geçen, AKP'nin kendisini meşru kılmak için yapmak istediği bu değişikliği, herkesin hemfikir olduğu genel değişiklikleri gömerek yapmamasıydı. Madem toplumun beklentisi bu, anayasa değişikliğini, Anayasa Mahkemesi ve HSYK'nın yapısının değişmesi ile ilgili değişikliklerin o hâliyle yapardı ve toplumda referanduma da giderdi. Eminim referandumdan da bunu geçirebilirdi ve o zaman çok açık bir irade beyanı olacaktı. Bu açıdan AKP'nin bu pratiğiyle ilgili bir siyasi çekinceye sahibim. Bu yöntem referandumu plebisite (halk oylamasına başvurma) çevirebilir ve plebisit, bizde her yerde demokrasi açısından tehlikeli bir şeydir. Başka plebisitlerin kapısını açabilir. Son tahlilde, referandum noktasına geldiğimizde "evet" mi, "hayır" mı demeli konusunda, bunu zannediyorum anayasa meclisten geçtikten sonra değerlendirmemiz gerekebilir. Çünkü anayasanın maddeleri hâlâ konuşuluyor, değişiklikler olabilir.

Marksist.org: Kendilerini değişlikliğe "kesinlikle hayır" noktasında konumlandıranlar için neler söyleyeceksiniz?

Ahmet İnsel.: Gönül isterdi ki, muhalefet partileri boykot etmek yerine, mecliste anayasa değişikliğinin daha demokratikleşmesi yönünde baskı uygulasınlar. Bu pazarlığı yapsınlar ve toplumun genel demokratikleşmesine daha fazla katkı sağlasınlar. Malesef muhalefet partileri boykot ederek bu imkanı kapattılar.

Marksist.org: Muhalefet demişken, muhalefet partileri sadece bu konuda boykot etmiyor. Kürt sorununda, Ergenekon meselesinde aslında AKP'nin adım attığı, görece tartışılması gereken, ama ileriye de götürülmesi gereken birçok noktada muhalefet sadece "muhalefet" olma özelliğini kullanıyor; yani karşı çıkıyor. Bu nedenle Türkiye'de bir başka toplumsal muhalefetin yükselmesi gerekmiyor mu ve bu hangi dinamiklere bağlı?

Ahmet İnsel: Türkiye'de özellikle partiler sistemi, BDP bundan biraz farklıdır, siyaset ile toplumsal gelişmeler arasında çok büyük bir duvar ören bir sistemdir. Bu da, lider partiler sistemi olduğu için. Bunun aşılabilmesi için, söylediğiniz muhalefetin oluşması için, Türkiye'de siyasetin sivilleşmesi lazım. Siyasetin toplumla çok daha iç içe olmasının sağlanması lazım. Diğer yandan da hareketlenen sivil toplumun daha fazla siyasallaşması lazım. Bugün sivil toplum görünüşte politize gibi görünse de, aslında depolitize olduğu ve siyasetin sadece siyasetçilere bırakıldığı bir alan olmasının sıkıntısını yaşıyoruz. Toplumsal hareketlerin daha fazla siyasallaşması ve siyasetin daha fazla toplumsallaşması; bu ikisi ancak Türkiye'de toplumsal muhalefeti daha etkili kılacak, siyaset ve toplum arasındaki bağların çok daha güçlü olmasını ve toplumun içindeki o değişim arzusunun partilere çok daha sağlıklı, güçlü ve farklı bir biçimde yansımasını sağlayacaktır.

Marksist.org: Peki bu toplumsal muhalefeti öne çıkaracak argümanlar neler olmalıdır, nasıl ifade edilmelidir?

Ahmet İnsel: Birinci argüman, siyasetin yurttaşlar açısından sadece belli aralıklarla sandığa gitmek olmadığını anlatmaktır. Siyaset, yurttaşların günlük yaşamının bir parçasıdır, bizim toplumu var etme biçimimizdir. Dolayısıyla sadece sandığa gitmekle sınırlı olmayan katılımcı bir demokrasi gerekiyor Türkiye'de ve diğer toplumlarda da. İkincisi, Türkiye'de çok uzun sürmüş bir bürokratik vesayet mekanizması var. Yurttaşların büyük bölümünün, karşı çıksalar bile içselleştirdikleri bazı siyasi alışkanlıklar var. Bu alışkanlıkların kırılması lazım. Otoriter eğilimlerin çok yüksek olduğu bir toplumuz. Sadece siyasette gözükmüyor bu otorite; ailede, kışlada, okulda birbirini tamamlıyor. Otoriter eğilimlerin güçlü olduğu bir toplumda, demokratik bir siyasetin ve yaşamın gelişmesi mümkün değildir. Dolayısıyla, sadece siyaset alanında değil, toplumsal yaşam alanında otoriteyi kıracak; daha eşitlikçi eğilimlerin ön plana çıkmasını sağlayacak hareketlere ihtiyacımız var. Bu anlamada da gençlerin, kadınların, çevre hareketlerinin, eşitlik merkezli hareketlerin, toplumda kültürel muhafazakârlıkla mücadele edebilecek hak hareketlerinin daha fazla güçlenmesine ihtiyaç var. Mevcut siyasi partiler bunları taşımakta yetersiz kalıyorlar, çünkü Türkiye'de siyaset toplumun büyük bir kısmının tamamen dışında durmayı istediği şüpheli bir alan.

Marksist.org: Bugüne kadar hep böyle olması gerektiği söylendiği için mi? Askeri vesayet, darbelerle demokrasinin başının hep ezildiği bir tarih bize bunu böyle gösterdiği için mi?

Ahmet İnsel: Evet. Hep öyle gösterildi. Bu aynı zamanda, otoriter bir siyaset pratiğini üreten ve güçlendiren bir yapı. Türkiye'de bence demokratikleşmenin, Türkiye toplumunun kendi kaderini çizmesinin temel yollarından bir tanesi, anti-otoriter bir zihniyet mücadelesidir.

Röportaj: İrem Nur Aksu
Fotoğraf: İlker Karayılan

www.marksist.org

sosyalist işçi

Anayasa ve BDP

İşte yine oldu ve bütün bir anayasa değişikliğin sürecinin sorunlarının sorumluluğu Kürt halkının sırtına bindi.

BDP'ye yönelik topyekûn bir saldırı başlatmadan önce frene basıp sakin olmakta fayda var. Açılım sürecinin başlangıcının hatırlamak çok önemli. Barış elçilerinin Habur'dan giriş yaptığı Ekim ayından sonra, "Kürt sorununda açılım" süreci AKP'nin frene basması, ırkçı ve milliyetçilerin koparttığı yaygarayla birleşti ve arka arkaya geri adımlar atıldı. KCK operasyonu adı altında Kürt sendikacılar ve belediye başkanları ve çok sayıda DTP üyesi tutuklandı. DTP kapatıldı. Ahmet Türk ve Aysel Tuğluk'un milletvekilliği düşürüldü.

Kürt sorununun tartışma düzeyinin genişlemesi dışında, somut hiçbir adım atılmadı.

Büyük bir beklenti yaratıldı, aynı büyüklükte bir hayal kırıklığıyla devam etti süreç.

Anayasa değişikliği tartışmaları gündeme geldiğinde de Kürt hareketi, değişikliği hemen red-detmedi. Değişikliğin demokratik sınırlarının daha da genişlemesi için bir dizi maddeyi tartışmaya açtı.

Burada BDP ile CHP ve MHP'nin Anayasa değişikliği paketine karşı tutumlarında keskin bir farklılık olduğu gözden kaçırılmamalı. Ezilen bir halkın siyasi temsilcileri, hem bu halkın tanınması hem de anayasanın daha da demokratikleştirilmesi yönünde tartışmaya başladı. CHP ve MHP ise darbeci geleneğin aynen korunması için muhafazakâr, milliyetçi bir tartışma yürüttü.

BDP, sıra oylamalara geldiğinde, birkaç oylamaya katılsa da, pratikte, CHP ve MHP ile aynı tutumu aldı. Bu doğru. 8. maddenin paketten düşmesinde BDP'nin de katkısı oldu. Bu da doğru. Ama tüm anayasa değişikliği sürecinin sorumlusu olarak BDP'yi göstermek ve BDP'nin Ergenekon'la işbirliği içinde olduğunu iddia etmek için, sosyal şovenizmin etkisi altında olmak gerekir.

Değişiklik paketi BDP'ye sorularak, onun da katkısı alınarak üretilmedi. BDP'nin eleştirileri dinlenmedi, bu eleştirilerin üzerinde durulmadı. "BDP olmasa da paket nasılsa geçer" görüşü hâkim olduğu için Kürt halkına aldırış edilmedi. BDP buna rağmen, mevcut anayasanın zorbalık toplamı olan bazı yönlerini değiştiren adımları desteklemeliydi. Desteklerken değişikliklerin yetersiz olduğunu vurgulamalıydı. Topyekûn bir değişiklik gerektiğini yüksek sesle anlatmalıydı. Desteklemeyerek yanlış yaptı. Ama bu yanlış tüm sürecin günah keçisi ilan edilmesine neden olamaz.

Hiç kimse, demokrasi mücadelesinin en önemli güçlerinden birisinin Kürt halkı olduğunu unutmamalı. Demokrasinin sınırlarının bir milim bile gelişmesinde partileri defalarca kapatılan Kürt halkının eylemi belirleyici güçlerden birisi oldu.

Dikkat edilmesi gereken, BDP'yi de anayasa değişikliği konusunda daha ileri çekecek olan bir sol muhalefetin yokluğudur. Geleneksel sol, ağız birliği etmişçesine, "AKP'nin kendi anayasasını yaptığını" savunarak değişikliklerin karşısında duruyor. Öyleyse, sosyalistlerin bugünkü görevi, Kürt halkını da kapsamayı hedefleyen, sokakta, yeni bir anayasanın gerekli olduğunu savunan, bugünkü değişikliklerin bu yönde eksik de olsa önemli bir ileri adım olduğunu ilan eden bir cepheyi oluşturmaktır.

Yunanistan'ı anlayamayan gazete

Taraf gazetesi Yunanistan'daki grev hareketini ve olayları, "Antik Yunan Ulusalcılığı" başlığıyla vermiş. Haberin içinde buna benzer bir vurgu olmamasına rağmen, Yunanistan'da krize karşı direnişi bu başlıkla aktarmak grev hareketini anlaşılmaz hale getirmektir.

Yunanistan'da kamu emekçileri sendikalarının üst örgütü olan ADEDY'nin başkanı Spyros Papaspyros, "Hükümetin, aylık 500 avro alan emeklilerin maaşlarında kesintiye gitmeden önce yapabileceği şeyler var" dedi direniş sırasında. Göstericiler grev boyunca, "Hırsızlar" sloganını attı. Şimdi Avrupa Yunanistan işçi sınıfının direnişiyle sallanmaya başladı. Hırsızlara, soyguncular, IMF'ye karşı. Türkiye'de çok iyi bildiğimiz acı reçeteye karşı.

100 bin kişi, büyük bir grev hareketinin üzerinden sokaklara çıktı. Grevciler Avrupa Birliği üyesi ülkelerin haklarına düşman değiller. AB politikalarına düşmanlar. Çünkü bu AB politikaları, bildiğimiz acı reçete politikaları. Yunanistan'daki direniş, bırakalım Antik ya da modern ulusalcılıkla bağlantılı olmayı, tersine, ezilenlerin enternasyonalist duygularına en büyük ilham kaynağıdır. Dünya ezilenlerinin mücadele bayrağını, krizin faturasını ödemek istemeyen Yunanistan işçi sınıfı taşıyor. Antik Yunan ulusalcılarını görmek için, Ocak ayından beri 5 milyar avroyu İngiltere, İsviçre gibi ülkelere kaçıran Yunanistan sermaye sınıfına bakmalı.

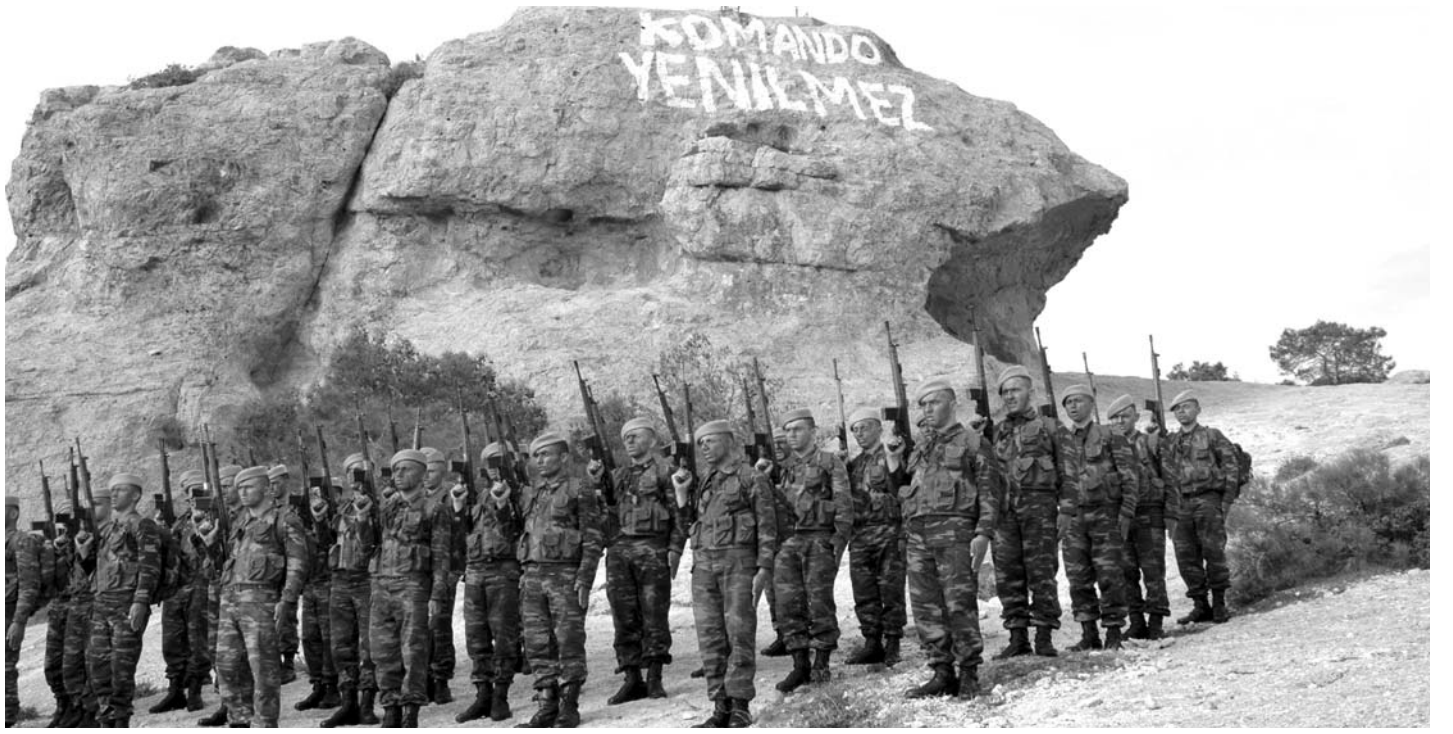

Askerlik ve seçme hakkı

Başbakan'ın 'paralı askerliği uygulamaya başlayabiliriz' demesiyle birlikte bir tartışma başladı. Öncelikle Genelkurmay bu öneriyi reddetti.

"Uzun dönemli bir proje etrafında çalışıyoruz belki o tamamlanınca" dedi ve ekledi ayrıca, "teröristlere karşı mücadelede askere ihtiyaç var."

Yaptıkları hazırlık nedir bilinmez. TSK'nın her şeyi gizlidir. Halka hesap vermez. Halkı bilgilendirmez. Dolayısıyla hangi planların içinde olduğu konusunda fikir yürütmek zor. Ama bilinen bir fikir var: TSK'nın giderek büyüyecek ordunun bir kısmını paralı asker, yani 'profesyonel' yapmak. Hatta bu doğrultuda bazı adımlar da atıldı.

Buradan başlanabilir. Profesyonel ordu biz sosyalistlerin mutlaka karşı çıkması gereken bir olgudur. Birkaç yüz bin kişilik bir profesyonel ordu aynen birçok Latin Amerika ülkesinde olduğu gibi askeri vesayetin garantisi olur. Toplumdan kopuk, subaylarının ideolojisi ile biçimlendirilmiş, disiplinli bir ordu kolaylıkla halkın karşısına dikilir.

Denebilir ki bugün de ordu sık sık halkın karşısına dikilmiyor mu? Darbeler ordunun halkın karşısına çıkması değil mi? Doğru bugün de ordu üst yönetiminin yönlendirmesi ile halkın karşısına çıkıyor ama karşısında büyük bir yığın hareketi çıktığı gün, anneleri, babaları, kardeşleri işçi ve emekçi olan askerler halka silah doğrultmaz, tersine subaylarına çevirir silahlarını. Dünyada bunun sayısız örneği var.

Paralı askerlik için ise, iki sav var. Biri ekonomik. Askere gitmeyip para verileceği için devlet kasasına para girer. Diğeri ise askere para vererek gitmeyenler üretim sürecinden kopmazlar.

Ben paralı askerliğe, -kendim çok zaman önce bundan yararlanmış olmama rağmen- karşıyım. Bizim savunacağımız paralı askerlik değil, isteyenlerin askere gitmemesi hakkıdır. Askerlik yapmak istemeyenler, hangi nedenle olursa olsun emir almak istemeyen, başkalarını öldürmek istemeyen herkesin askere gitmeme hakkını savunmalıyız. Askere gitmeme eğiliminin çeşitli nedenleri olabilir. Dini inancından dolayı askere gitmek istemeyenler olabileceği gibi, ekonomik nedenlerle de askere gitmek istemeyenler olabilir. Eğer herkesin bir süre mecburi bir devlet hizmeti yapması isteniyorsa isteyenler bunu sivil hizmetlerde yapabilir. Doktor olarak, öğretmen olarak ya da bir kamu kuruluşunda çalışarak. Bu aynı zamanda ekonomik nedenlerle para verip ayrıcalık satın alanları da ortadan kaldıracaktır. Askerlik yapmak isteyenler de gidip askerlik yapacaklardır. Eğer kimse askerlik yapmak istemiyorsa ya da gençlerin çoğunluğu askerlik yapmak istemiyorsa o vakit de ordunun yöneticileri oturup bunun nedenlerini düşünmelidir.

> ***Profesyonel ordu biz sosyalistlerin mutlaka karşı çıkması gereken bir olgudur. Birkaç yüz bin kişilik bir profesyonel ordu aynen birçok Latin Amerika ülkesinde olduğu gibi askeri vesayetin garantisi olur. Toplumdan kopuk, subaylarının ideolojisi ile biçimlendirilmiş, disiplinli bir ordu kolaylıkla halkın karşısına dikilir.***

Bugünkü orduyu koruma anlayışına gelince, Türk ordusu asker sayısı ile dünyanın sayılı ordularından birisidir. Peki bu kadar çok asker ne işe yarar? Türk ordusu her bir komşu ülke ile savaş tehlikesi ile mi kaşı karşıya? Hayır. Türk ordusu neredeyse yüz yıldır komşuları ile savaşma durumunda değil. Sadece Kıbrıs'a çıkartma yapıldı ve o günlerde Yunanistan ile gerginlik yaşandı. Bu arada komşu diye nitelenmesi çok zor olan Kore'ye asker gönderdi. Her iki savaşta da Türk ordusunun başarısı hemen hemen yok. Kore'de sonuç hezimettir, Kıbrıs'ta ise ancak yüzlerle ifade edilebilecek olan Kıbrıs silahlı kuvvetlerine karşı verilen kayıplar şaşırtıcı ölçüde çoktur.

Şimdilerde Kıbrıs'ta, Afganistan'da, Lübnan'da, Kosova'da Tük askerleri var.

Tabii bir de 25-30 yıldır süren kirli savaş var. Türk ordusu kendisinden çok ama çok daha küçük bir güce karşı 30 yıldır son derece başarısızdır. Çünkü karşısındaki gücün niteliğini anlayamamaktadır, çözümün politik olduğunu kabul etmemektedir.

Öyleyse Türk Ordusunun başarısı nerede ve neden milyona yakın askeri vardır? Türk ordusu 10 yılda bir ya darbe yapar ya da muhtıra verir. Siyaseti belirler. Bunu yaparken halka karşı harekete geçer. Bu nedenle 70 milyon insanı kontrol edebilmek için büyük bir orduya ihtiyaç vardır. Sonuç olarak bu düzen içinde ordu konusundaki tek demokratik öneri isteyenin askerlik yapacağı, istemeyenin askerlik yapmayacağı bir yöntemin kabul edilmesidir.

Doğan Tarkan

(Bu makale sesonline.net'te yayınlanmıştır)

■ Darbeye, Ergenekon çetesine karşıysan,
■ Kürt sorununda demokratik bir çözüm istiyorsan,
■ Cinsiyetçiliğe ve homofobiye karşıysan
■ Küresel krize karşı mücadele etmek istiyorsan
■ Küresel ısınmaya, nükleer santrallara karşıysan

DSiP'e üye ol!

devrimci sosyalizme güç ver
başka bir dünya mümkün

www.dsip.org.tr

e-abone ol!

5 sayı 10 lira

sosyalistisci@gmail.com

Kırgızistan Parlamentosu halk tarafından kuşatılırken.

Halkın gücünden işçilerin gücüne

Devrim yeniden haberlerde. Televizyonlarda Tayland'da ağır silahlara sahip polisler göstericilerin durmaksızın attığı fişekler yüzünden geri çekilirken görülüyordu. Aynı günlerde Kırgızistan'da halk tankları ele geçirerek sefalet sayesinde hükmedebilen yozlaşmış bir yönetimi devirdi.

Devrimi destekleyen halkı temsil eden yeni bir hükümet göreve geldi. Her iki ülkede de sokağa çıkan binlerce kişi halkın yozlaşmış, zorba seçkinlere karşı duyduğu tepkinin dışavurumuydu. Bu tarz gösteriler çoğunlukla "halkın gücü" olarak etiketleniyor. Gösterilere tüm sınıflardan ve birçok siyasi görüşten insanın katıldığını belirten bu tanım kullanılıyor. Eğer gösteriler ayaklanma haline gelir ve mevcut düzeni devirecek kadar ciddi bir düzeye ulaşırsa o zaman "demokratik devrim" olarak anılmaya başlanıyor. Yani sıradan insanlar seçilmiş hükümet ve hukukun üstünlüğü konusunda yeniden otoriteleri kullanmış oluyorlar.

Her sosyalist temel demokratik hakları savunur. Sonuçta, onlar bize propaganda yapacak ve örgütlenecek alan açarlar. Ama Ukrayna ve Gürcistan gibi ülkelerdeki son deneyimler demokratik devrimlerin kendi kendilerini sınırlayan olaylar olduğunu mu ispatlıyor? Bu deneyimlerden sonra çoğunlukla yukarıdaki yüzler değişti fakat aşağıdakilerin yaşam koşulları aynı kaldı. Temel haklar için yürütülen bir mücadele parlamenter demokrasinin tuzaklarından daha öteye gidebilir mi?

Bu hareketlerin liderliğine kısaca bir göz atmak bunun olası olmadığı sonucu varılmasına sağlayabilir. Hareketlerin liderlikleri devleti idare edebilecek ehliyete sahip oldukları düşüncesinde oldukları için mevcut yönetime muhalifler. İşçilerin bu görevi krizin başlangıcında üstlenmek konusunda kendilerine güvenmeleri ise nadir görülen bir durum. Ancak işçilerin sosyal bir harekete başlangıcından itibaren liderlik etmiyor olması, sınıf farklılıklarının o hareket içinde temsil edilmediği anlamına gelmez. Mevcut düzeni yıkmak için, devletin kontrolünü ele geçirmek isteyenler çok büyük kitlelerin desteğine ihtiyaç duyar. Bu yüzden işçi sınıfının gücünü kullanmak için çabalayabilirler. Neredeyse her devrimci durumda parlamentolara ve saraylara yapılan saldırılarda hayatını ortaya koyanlar işçilerdir. Üstelik sadece işçiler ülkede hayatı durdurabilecek ekonomik bir güce sahiptirler.

"Demokrasi"nin ne şekilde oluştuğu konusu Tayland'da olduğu gibi bir sınıf sorunu haline gelebilir. Supawadee Khamhaeng her zaman yoksuldu. "Ancak eskiden bu sorun değildi." diyor The Age gazetesine. "Ailemin küçük bir toprağı vardı, yeterli miktarda pirinç üretiyorduk, zaten o zamanlar geride kaldı. Ama artık bu şekilde devam edemez; onlar her zaman zengin, biz her zaman yoksuluz. Bu demokrasi değil" Kırgızistan ve Tayland gibi ülkelerde yaşayan milyonlar için sadece "demokratik talepler" ile sınırlanmış bir devrimi kabul etmenin bedeli sürekli sefaletin eşiğinde bir hayat sürmektir. Bu sırada küçük bir azınlık kendilerini zenginleştirir. Bazen devrimci ruh hali işçiler arasında o kadar güçlüdür ki onların taleplerinin karşılanmaması yeni bir çatışmaya neden olabilir.

Friedrich Engels, Almanya'da 1848'de yaşanan devrim hakkında şunları yazmıştı; "Farklı sınıfların birliğinin uzun süre varlığını sürdürememesi tüm devrimlerin kaderidir", "Ortak düşman karşısında zafer kazanılır kazanılmaz, galipler kendi içlerinde bölünürler ve silahlarını bu kez birbirlerine çevirirler." Engels, devrim sürecinin işçi sınıfının kendi öz taleplerini yükseltmesi ihtimalini taşıdığına dikkat çekiyordu. Devletin güçlerini geri püskürtmek örgütlenmeyi gerektirir ve işçilerin olağan zamanlarda sahip olmadıkları bir güveni kazanmalarını sağlar. Ancak devrimler olağan zamanlar değildir. Aniden en çok ezilenler kendilerini grevlerin nasıl yayılacağını ve barikatların nasıl kurulacağını planladıkları toplantılarda bulabilirler. On yıllardır dayatılmış itaat etme kültürüne baskın çıkan bir güç duygusu işçi sınıfı içinde dolaşmaya başlar. Bu yeni keşfedilen özgürlük çoğunlukla alternatif bir iktidar kaynağı olarak davranan bağımsız politik örgütlenmenin başlangıcı demektir ve belirli koşullarda bu örgütlenme var olan devletin yerini alabilir. "Kendi iyiliğiniz" için başkaları tarafından yönetilmek gibi eski, değişmez kurallar kırılmaya başlayabilir. Gözden düşmüş bir egemen sınıfı yerinden etmek için kullanılan yeni kurumlar onun yerine geçen egemen sınıf için de kullanılabilir. Fabrikaları kim yönetiyor sorusuna cevap olarak "Biz yönetiyoruz" diye haykıranlar, devleti kimin yönettiğini sorgulamaya başlayabilir. Krizlere karşı işçilerin kendi çözümlerini üretmeye başlayıp başlamayacağı çoğunlukla bu krizin ölçeğine ve işçilerin devrim için bağımsız bir örgütlenme içinde olup olmadığına bağlı olarak değişkenlik gösterir. Bu nedenle toplumun bütünüyle değişmesini isteyenler için ana görev devrimci örgütün inşa edilmesidir.

Onur Devrim Üçbaş, Socialist Worker'dan çevirdi.

Tayland, Kırmızı Gömlekliler hareketi aktivistleri

POLİTİKANIN ABECESİ...

U

ULUSALCILIK

Sözcük anlamı bakımından ulus kelimesi doğrudan millet sözcüğünün eş anlamlısıdır. Dolayısıyla ulusçuluk eşittir milliyetçiliktir. Sol içindeki sosyal şovenist, milliyetçi, kemalist unsurlar kendilerine açıktan milliyetçi diyemedikleri için ulusalcılık terimini tercih etmişler, bunu "sol" değerlerin özsel bir parçası gibi sunma çabasına girişmişlerdir. Türk solunda milliyetçilik çok kereler çeşitli kılıflar altında öne sürülmüştür; yurtseverlik, milli demokratik devrim vb... İşte ulusalcılık da bu kılıflardan bir tanesidir.

Türk solunda ulusalcılığın kökeni asıl olarak birbiriyle kolaylıkla iç içe geçebilecek iki ideolojiye; bu ülkenin resmî ideolojisi olan kemalizm ve yıkılan SSCB'nin resmî ideolojisi olan stalinizme dayanır. Kemalizm, farklılıkları yok sayan "sınıfsız, imtiyazsız, kaynaşmış" bir kitle olarak ulusu tanımlarken devleti bir arada tutabilmenin temel niteliklerinden birisi olarak milliyetçilik veya ulusalcılık ideolojisini görmüştür. Stalinizm ise tek ülkede "sosyalizm" idealine uygun olarak, Rusya içindeki bürokrasinin çıkarlarını korumak için "sosyalist anavatanı" korumayı tüm dünyadaki komünistlere salık vermiş, Rusya içinde katı bir milliyetçilik uygulamıştır. Bu iki anlayış, Türkiye'de solu derin şekilde etkilemiştir.

Ulusalcılık teriminin geçmişi eskiye dayanmasına rağmen Türkiye'de asıl yaygınlaşmaya başladığı yıllar 28 Şubat 1997 darbesinin sonrası olmuştur. 28 Şubat karşısında net bir tutum alamayan solun bir bölümü, milliyetçiliğin yükseldiği ortamda hızla milliyetçileşmeye başlamış, bir süre sonra statükoyu açıktan destekleyen bir milliyetçiliğin ateşli savunucuları hâlini almışlardır.

Marksizmle, ulusalcılığın bir ilgisi yoktur. Marksistler, işçi sınıfını uluslara ayırmaya çalışan anlayışlarla uzlaşmaz şekilde mücadele ederler. Marksizm, ulusalcılıkla olsa olsa işçi sınıfına düşman ideolojilerden bir tanesi olarak ilgilenebilir. 28 Şubat'ta başlayan yarılma, günümüzde Ergenekon davası ile birlikte en açık hâlini almıştır. Artık statükocu ulusalcılar bir tarafta, değişim isteyen marksistler öbür taraftadır.

Can Irmak Özinanır

Marksizm sohbetleri

Demokrasi diktatörlüğe karşı

Marksizm üzerine garip bir tartışma garip bir moda haline gelmeye başladı. Gariplik şurada: Kapitalizmin küresel krizi, en kendine güvenli burjuva yazarları bile, "Ne demişti acaba bu konuda?" diyerek Marks'a bakmaya zorlarken, Türkiye'de özellikle gazete köşelerinde Marks'ın fikirleri revize edilmeye çalışılıyor.

Marksizm'den, devrim vurgusunun, bu vurgunun dönemsel, Marks'ın yaşadığı koşullarla ilgili bir beklenti olarak görülmesi gerektiğini söyleyip çekilip çıkartılmasını savunan da var, marksist bir siyaset pratiği olmasına rağmen bunun bir teorisi olmadığını söyleyen de. "İktisadi sınıflar"la toplumsal gelişmeleri açıklamaya çalışmanın modasının geçtiğini söyleyen yazarlar da var işçi sınıfı hakkın rahmetine kavuştuğu için tüm bir marksizmin çöp kutusuna yollanması gerektiğini iddia edenler de.

Garip olan bu işte!

Marksizme dünya çapında bir ilgi varken, "sömürüye karşı çıkmak için" solcu olmaya gerek olmadığını, insan olmanın yeteceğini savunmak da nereden çıkıyor?

Halbuki sömürüye karşı çıkmak için insan olmaya da gerek yok, faşistler bile sömürü hakkında ileri geri konuşabiliyorlar.

Karl Marks'ın ve marksizmin, başından sonuna kadar bir devrim beklentisi içinde olduğu kuşkusuz doğru. Problem burada değil. Marksizm, bir devrim beklentisi içinde olduğundan, bu beklentiye uygun bir sınıf aramadı. Tarihin hareket yasalarını, toplumsal sıçramaları, büyük dönüşümleri kavramak için, kapitalist üretim biçimini analiz ederek yola çıktı. Marks'ın anlattığı, özetle, mülksüzleştirmenin tarihidir. Doğrudan üreticilerin mülksüzleştirilmesinin tarihi. Mülksüzleştirmeyle, sermaye birikimi, kapitalizme başka hiçbir toplumsal üretim biçiminin sahip olmadığı özgün karakterini verdi. Marks'ın ayırt edici özelliği, Engels'in dediği gibi, herkesin çözüm dediğine, onun sorun olarak bakması ve sermaye birikiminin gizini çözmesiydi. "Fakirlerin zenginler tarafından sömürülmesi" olarak basitleştirilen, bu basitlik içerisinde doğru da olan perspektif, parçalı sermayelerin rekabet içinde kar oranlarının nasıl belirlendiği sorusundan bağımsız değil. Marksizm işçi sınıfına hiçbir güç atfetmedi. Marks'ın analizi, zaten bu güce sahip olan işçi sınıfının nesnel durumunu açığa çıkarttı, kavramsal olarak anlaşılır kıldı. Karın kaynağı nedir? Ticaret mi, paranın parayı çekmesi mi? Bankalar mı, kredi sisteminde oynanan oyunlar mı? Bazı patronların akıllı bazılarının aptal olması mı? Bazı sermaye gruplarının devletle arasını iyi tutması bazılarının beceriksiz olması mı?

Değil! Bu soruları soran, hatta bu soruları yanıt gibi gösteren çok sayıda aklıevvel çıktı. Marks'ın verdiği yanıt ise, aynı zamanda işçi sınıfının nasıl bir güce sahip olabileceğinin de ipucunu sunuyor. Öyle bir meta olmalı ki, değerinden daha fazla değişim değeri üretmeli. İşte bu emek gücü metaı. Karın kaynağı, sermaye birikiminin kaynağı, ticaretin kaynağı, banka sermayesinin de kaynağı.

Eğer bu kaynak, sadece sömürüldüğü için devrimci ilan edilmiş olsaydı Karl Marks'ı revize etmeye çalışanlar haklı olabilirdi. Ama Marks sistemin, sermaye birikiminin temel kaynağını açıklarken, kapitalist üretimin, ne kadar tedbir alırsa alsın, kar oranlarının düşme eğilimi adını verdiği bir hastalıktan muzdarip olduğunu da açıkladı. Üretimin toplumsal karakteriyle, yani ürünlerin "kolektif emekçi" denilebilecek bir kolektif üretim süreciyle, ürünleri özel mülkiyeti altında toparlayan mülk edinme biçimi arasındaki çelişkinin her krizle birlikte patlamalı bir şekilde açığa çıkacağı vurgusu, Marks'ın neden devrimlerin zorunlu olduğunu ama aynı zamanda gerekli olduğunu ısrarla düşündüğünü de açıklıyor.

"Tarihin motoru sınıflar mücadelesidir" açıklamasını ekonomik determinizmin bir şahikası olarak görmek için marksizmi alabildiğine kaba ekonomist bir gelenek olarak kavrıyor ya da vakti zamanında kavramış olmak gerekir. Dinden siyasete, felsefeden devlet örgütlenmesine, psikolojiden sanata kadar, insana dair hiçbir şeye yabancı olmayan dev bir külliyet ve ilgi alanından söz ediyoruz. Sadece külliyat da değil, bir devrimci gelenekten söz ediyoruz. Bu gelenek kesintiye uğramadı. Sadece bazı yazarların zihninde siyasal mücadeleler tarihi, kesintili bir biçimde kavranıyor. Marksizmden devrimci özünü çekip çıkartmak için bu kadar çabalamayın. İşçi sınıfının yok olduğunu, kapitalizmin krizlerden artık muaf olduğunu açıklamadan, işçi sınıfının değişen yapısının onun kolektif davranma yeteneğini kırılmaya uğrattığını kanıtlamadan bu özü çekip almanız mümkün değil çünkü.

Şenol Karakaş

Atilla Keskin anlatıyor:

"En canlı en somut sloganlara sahip grup"

THKO kurucusu, Denizlerin yoldaşı, yazar Atilla Keskin sorularımızı yanıtladı.

En son 1976 yılında "normal" bir 1 Mayıs geçirmiş olan İstanbul'da 33 yıl sonra Taksim'de 1 Mayıs kutlandı. 2010 1 Mayıs'ını 12 Eylül darbesi öncesi süreçle karşılaştırdığınızda nasıl değerlendiriyorsunuz?

Atilla Keskin: Ben 1976 1 Mayısını kaldırımdan izledim. Asker kaçağı olarak arandığım için çok istememe rağmen korteje girmemiştim. Yanlış anımsamıyorsam 1976 işçilerin daha yoğun katıldığı bir 1 Mayıs 'tı. 2010' la karşılaştırıldığında siyasi örgütlerin çok daha asık suratlı olduğu ve 'biz daha çoğuz, biz daha büyüğüz,' diye yeni yeni yarışmaya başladığı bir dönemdi. Ben daha çok 2010 izlenimlerimi anlatacağım.

Çok eski bir arkadaşımla buluşup Şişli'ye geldik. Arkadaşım büyük bir haftalık derginin yazıişleri müdürüydü. Hangi kortej'de katılacağız dediğimde. ' DSİP korteji çok canlıdır, onlarla katılalım,' dediğinde açıkça sevindim. Çünkü ben zaten bu kortejde katılmak için gelmiştim.

Gerçekten de bizim! Grup belki çok kalabalık değil ama en canlı gruptu. Ben yürüyüş sırasında yanlarından geçtiğimiz başka grupları izledim. Çoğu bizden kalabalıktı ama bizim grubun coşkusunu tümü hayranlık ve biraz da kıskançlıkla izliyorlardı.

Çok ilginç bir şeyde bir ara yanımda Ankara'dan çok eski bir arkadaşıma rastladım. ODTÜ de beraberdik. O daha sonra TKP (eski tkp) yönetiminde yer almış bir arkadaştı. Ve o da bir çok eski TKP'li ile birlikte bizim grupta yürüyordu. Nedenini sorduğumda; " En canlı, en somut sloganlara sahip " grubun bu olduğunu söyledi.

Kötü grup rekabetinin olmadığı çok canlı ve her konuda somut sloganları olan bir topluluktu ve bu grupta yürümek biz yaşlılar için de bir zevk ve moral oldu.

Bu bir mayısta dikkatimi çeken en önemli olgulardan birisi HAK-İŞ'in de kitlesel katılımıydı. Evvelden DİSK dışında Hiçbir sendika TÜRK İŞ dahil 1 mayıslara yaklaşmazdı.

Çok coşkuluydu 1 Mayıs 2010. Benim için tek üzücü yanı yine yüze yakın sol grubun varlığı ve yine bizim pankartımız televizyonlarda görülsün çabasıyla koşuşturmalarıydı.Polis kışkırtması olmayınca böylesi coşkulu bir mayısların kutlanabileceği de ispatlanmış oldu. Ve sanırım artık bu bir başlangıç. Bundan sonra dönüşü olmaz.

Yoldaşlarınız Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın 12 Mart darbecileri tarafından idam edildiği 6 Mayıs yaklaşıyor.

Atilla Keskin: 6 Mayıs'a gelince. Ben hep halk ve tarih unutmaz diyorum. Ne yazık ki öyle bir ülkede yaşıyoruz ki; önce insanları asıyorlar sonra da heykelini dikiyorlar.

Bursa'da 6 Mayıs günü Deniz'ler için anıt dikileceğini öğrenince bunu düşündüm.

Deniz, Yusuf, Hüseyin yoldaşımdı, arkadaşımdı, dostumdu. Salt mücadele arkadaşlarım değildi. Birlikte oyunlar oynadığım, içki içtiğim kavga arkadaşlarımdı.

Bir Mayıs'ta binlerce Deniz pankartı taşınıyordu. Liseli gençler " Bir mayıs'ta Deniz gibi yürünecek," yazmışlardı pankartlarına. Lafı uzatmaya gerek yok sanırım bir tek bu duruş, bir tek bu pankartlar bile bir çok şeyi anlatmaya yeterli.

Onların yoldaşı olmakla hep onur duydum, ölünceye kadar da bu duyguyla yaşayacağım.

Nabi Yağcı anlatıyor:

"1 Mayıs milliyetçilikle gölgelenemez"

Taraf Gazetesi, kapatılan Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) genel sekreteri Nabi Yağcı, 1 Mayıs'ı Sosyalist İşçi için yorumladı.

Sosyalist İşçi: En son 1976 yılında "normal" bir 1 Mayıs geçirmiş olan İstanbul'da 33 yıl sonra Taksim'de 1 Mayıs kutlandı. 2010 1 Mayıs'ını 12 Eylül darbesi öncesi süreçle karşılaştırdığınızda nasıl değerlendiriyorsunuz?

Nabi Yağcı: 1976 1 Mayıs'ı olay çıkmaması, bir saldırı olmaması yönünden "normal" sayılabilir fakat normalden kasıt "yasal olarak" bayram kabul edilen 1 Mayıs kutlaması ise 76 1 Mayıs'ı öyle değildi. Tek parti yönetimine kadar 1922, 24, 25,27 yıllarında 1 Mayıs "Amele Bayramı" adıyla açık toplantılar biçiminde kutlanmıştı. Tek parti yönetiminden sonra yani 1930'lu yıllardan 1976 yılına dek bir daha işçi bayramı olarak 1 Mayıs bu özgürlüğe sahip olamadı. Bu nedenle kırk yılı aşkın bir süre 1 Mayıs yasaklıydı. Bahar Bayramı zırvalığına değinmek gereğini duymuyorum bile. 1 Mayıs 76'ının önemi budur işte. 1 Mayıs'ın fiili özgürlüğü. Yani yasal anlamda işçi ve emekçilerin bayramı olarak kabul edilmediği halde DİSK, işçi sınıfı, emekçiler ve komünistlerin, solun mücadelesiyle 1 Mayıs "işçi ve emekçilerin bayramı" olarak fiilen kazanıldı. Bu mücadelelerin sonucundadır ki ancak günümüzde yasal olarak varlığı ve karakteri kabul edildi.

1976 1 Mayısında ve 1978 ve 79'da da siyasi talepler bugüne göre çok daha ortaktı. Bir yandan o zamana dek yaygın olarak bilinmeyen, kulakların alışık olmadığı "Enternasyonal" kavramını öne çıkıyorduk.I Mayıs'ın işçi sınıfının uluslararası bayramı olduğunu özel olarak vurguluyorduk. İkinci olarak "Faşizme Geçit Yok" sloganı o günkü siyasi hedefleri kendinde toplayan ana slogandı. Başka deyişle işçi sınıfının yalnızca ekonomik ve sosyal hak talepleri değil siyasi hedefi de belirgindi. Yalnız meydanlarda değil fabrikalarda da o dönem hem DİSK hem TKP (eski) olarak bu hedefler propaganda çalışmalarımızın da somut hedefleriydi.

Bu açıdan baktığımda 2010 I Mayıs'ı demokratik talepler açısından öncekilerine göre çok daha çeşitli ve zengindi. Çünkü eskiye oranla toplumumuz çoğulculaşmış, sivil toplum gelişmiş, sosyal uyanış hızlanmış ve dolayısıyla talepler de çeşitlenmiş zenginleşmişti. Örneğin geçmişte eşcinsel ve çevreci talepler bu denli yaygın duyulan demokratik talepler değildi.

Buna karşın siyasi talepler açısından önceki 1 Mayıslara göre bir belirsizlikten söz edilebilir. Siyasi demokrasi 2010 I Mayısında ortak bir talepte ifadesini bulmuş değildi. İçinden geçmekte olduğumuz siyasi kutuplaşma doğal olarak bu 1 Mayıs'a da yansımıştı. Katılım çevresinin genişlemesi nedeniyle bu durum anlaşılabilir olsa da bana göre her şeye rağmen "12 Eylül rejiminin tasfiyesi" ortak bir hedef olabilirdi. Olması gerekirdi.

Şunu da eklemeliyim; Bu 1 Mayıs'ta 77 1 Mayıs kanlı katliamını yapanlardan hesap sormak ortak bir ruh hali ve talepti.

Sosyalist İşçi: 2010 1 Mayıs'ında çeşitli kortejler ve pankartlar yan yana yürüdüler. Siz Şişli yönünden Taksim'e yürüdünüz, izlenimleriniz neler?

Nabi Yağcı: Şişli'den Taksim meydanına yürürken yol boyunca çevremi, pankartları, atılan sloganları dikkatle izledim. Yürüyenlerin bugünkü somut ruh hallerini daha yakından görmeye, görmekten çok hissetmeye çalıştım. Dikkatimi katılanların çok genç olmaları çekti. Bu özünde sevinilecek bir şeydi ama öte taraftan kuşaklar arası kopukluk ve dolayısıyla mücadele pratiğinin kuşaktan kuşağa aktırılması yönünden bir zaafın düşünülmemesi olanaksızdı. Marksizm öncelikle "praxis" ise bu nokta çok önemli.

Bizim yürüdüğümüz kortejde sol partiler daha yoğunluktaydı. Benim bulunduğum yerde DSİP ve DUR De grubu ve EDP vardı. Buradan yükselen sloganlar hayata daha yakın sloganlardı.İnsanların dikkatini çekecek, sempatisini kazanacak canlılıkta ve renklilikteydi. Siyasi sloganlar daha kapsayıcı, daha kucaklayıcı sloganlardı. Bizim yürüdüğümüz caddenin sağ yanındaki cadde de ise daha çok meslek örgütlerinin kortejleri vardı. Hem sloganlar, hem taşınan pankartlar arasında bir fark dikkatimi çekti; pankartlarında doğal olarak mesleki talepler yer alırken attıkları sloganlar ise daha çok siyasiydi ve ulusalcı vurgular dikkat çekiyordu. Ayrıca çekici olmayan donuk sloganlardı.

Genelinde ise eskisinden farklı olarak partiler, örgütler arasında slogan yarışı alana girene dek pek dikkatime çarpmadı. Taksim alanında ise bu gözlemlenebilir ölçüdeydi. Sanırım bunun nedeni parti ve örgütlerin çok çeşitli olması, kimsenin öteki üstünde açık bir hegemonya kurma şansının olmamasıydı. Gerilimli bir atmosfer yoktu.

Sosyalist İşçi: 2011 1 Mayıs'ından beklentileriniz neler? Sizce işçi sınıfı 2011'de 1 Mayıs'tan neler beklemeli?

Nabi Yağcı: 2011 I Mayıs'ının her şeyden önce bu I Mayıs'ta olduğu gibi işçi sınıfı ve emekçilerin meslek örgütlerinin, özellikle sendika konfederasyonlarının ortak organizasyonuyla gerçekleştirilmesini temenni ederim. Zira, 2010 1 Mayısında yaşanan, kimse o güne gölge düşürmemek için üstüne gitmese de aslında hayli düşündürücü olan kürsüye yönelik tatsız olay umarım gelecek 1 Mayıs için olumsuzluk yaratmaz.Gelecek 1Mayıs'ta ülkemizin önündeki sivil demokrasi hedefinin bütün farklılıkların üstünde ortak hedef haline gelmesi de istenen olmalı. Şu noktayı da çok önemsiyorum: 1 Mayıs işçi ve emekçilerin "Enternasyonalist" birlik ve dayanışma bayramıdır, bu nedenle, yine umarım 1 Mayısların bu ana karakteri gelecekte milliyetçilik/ulusalcılık adına gölgelenmez, "devletin resmi" bayramlarına dönüştürülmez.

1 Mayıs 2010 Taksim:Birleşen işçiler yenilmezler!

32 yıl sonra Taksim'de gerçekleşen 1 Mayıs Uluslararası Birlik ve Dayanışma günü kutlamaları görkemliydi. Polis rakamlarına göre 150 bin kişi Taksim'de buluştu. Dünyada, Güney Amerika ülkeleri başta olmak bir çok merkezde kitlesel 1 Mayıs gösterileri gerçekleşirken Taksim'deki 1 Mayıs gelecek açısından umut verdi.

"Polis olmayınca provokasyonda olmuyor." 1 Mayıs günü Taksim'e yürüyen on binlerce insanın ortak yorumu buydu. 10 bin ton biber gazı bu yıl kullanılmadı. Kayda değer hiçbir olay yaşanmadı. 32 yıl boyunca süren Taksim yasağı olmasa 1 Mayıs çatışma ve gerilim günü olarak gösterilmeyecekti.

Hükümet mi verdi, sendikalar mı "söke söke" aldı?

Her ikisi de doğru. 32 yıl boyunca Taksim'in 1 Mayıs gösterilerine açılması talep edilmeseydi, bu tablo gerçekleşmezdi. Kendini "AKP karşıtı" olarak tanımlayanların iddia ettiği gibi AKP faşist bir parti olsaydı bu demokratik hakkı tanımazdı. Taksim'in 1 Mayıs'a açılması AKP'nin kendi tabanında yer alan işçilere hitap etmek istediğini, başka reformların da kazanılabileceğini kanıtladı.

Taksim'de aslında birden fazla 1 Mayıs vardı.

Kürsüden İstiklal Marşı çaldırarak, ellerindeki Türk bayraklarıyla alana milliyetçiliği taşımak isteyenleri gördük. Başarılı olamadılar, alana hiçbir şekilde hakim olamadılar.

Solculuğu bir din gibi anlayan ve yaşayanları da gördük. Değişen dünyaya karşı 70'lerin nostaljisini solculuk, devrimcilik olarak sayanların askeri nizamda yürüyüşleri, gündemden kopuk emekçilerin taleplerinden uzak sloganları arkaik kaldı.

Her iki kesimde Türkiye'deki siyasal mücadelenin temellendiği fay hatlarından uzak durmayı seçti. Kürtlerin ezilmesini, ırkçılığı, başörtüsü yasağını ve Ergenekon'u protesto etmediler. Sadece kendi örgütlerinin propagandasını yapmakla yetindiler.

Ancak hem toplum hem de Taksim'i dolduran çoğunluk için bu iki kamp bir seçenek değildi. Çoğu genç ve kadın on binlerce işçi için milliyetçi ve sekter siyasetler bir seçenek değildi.

1 Mayıs'ı "terör" ve "provokasyon" günü olarak göstermek isteyenler ise aradıklarını Tekel işçilerinde bulduklarını sandı. Bundan bir ders çıkartması gereken sadece Türk-İş Başkanı ve yönetimi değildir. On yıllardır korkakça davranan, üyelerinin hakkını savunmayan, sadece koltuklarını korumak derdinde olan tüm sendika yönetimleri için Tekel işçilerinin tepkisi açık bir mesajdır: Ya mücadele et ya da önümüzden çekil.

Öte yandan Türk-İş düşmanlığı sadece işçi sınıfına kaybettirir. 1 Mayıs'ın bu denli kitlesel olmasının nedeni Türk-İş'in varlığıdır. Alandaki en kalabalık kortej Türk-İş sendikalarının kortejidir. Türk-İş olmadan, Hak-İş olmadan, DİSK'in ve KESK'in kendi başlarına davranması emek hareketi için hiçbir çıkış yaratamaz.

1 Mayıs'ta Taksim'deki birleşik tutum şimdi fabrikalara, işyerlerine, atölyelere taşınmalıdır.

1 Mayıs 2010'un son mesajı 1977 katliamının ve tüm katliamların faillerinin bir an önce açığa çıkartılması oldu. Bu Ergenekon ve darbe soruşturmalarına verilen açık bir destekti.

1 Mayıs'ın en radikal kortejinden izlenimler

Yüzlerce sendika, parti, dergi, çevresi, emek - meslek örgütü, insiyatif ve derneğin katıldığı kutlamalarda Devrimci Sosyalist İşçi Partisi'de DİSK ve KESK'in yürüyüş kolu olan Şişli'den katıldı. 1 Mayıs haftası boyunca "Darbelere, yoksulluğa, kürt düşmanlığına karşı - Birleşen İşçiler Yenilmezler" pankartı arkasında buluşma çağrısı yapan DSİP, 1 Mayıs günü alanlarda yüzlerce darbe, ırkçılık, milliyetçilik ve savaş karşıtı aktivist ile buluştu.

Yürüyüş boyunca DSIP üyeleri ve aktivistler savaş, darbe ve milliyetçilik karşıtı sloganları ile alanın en etkili kortejlerinden biri oldu. Taksim'e kadar, "İş, iklim, adalet, barış, özgürlük", "Öz-öz-özgürlük Kürt halkına özgürlük", "Savaşın sesini sustur, barışın sesini yükselt", "Hiç kimse asker doğmaz", "Başörtüsüne özgürlük", "Susma haykır eşcinseller vardır", "Darbelere, ırkçılığa, yoksulluğa karşı tek yol devrim", "Biz anti-kapitalistiz", "Darbelere karşı omuz omuza", ve "Birleşen işçiler yenilmezler" sloganları ile yürüyen kortej Agos önünde "Hepimiz Hrant'ız, hepimiz Ermeniyiz!, "Faşizme inat, kardeşimsin Hrant!", "Hrant'ın katili Ergenekon çetesi!" sloganları ile Hrant Dink'i andı. Taksim'e kadar olan yürüyüş hattı boyunca AGOS gazetesi önünde kardeşlik sloganları, Harbiye Orduevi önünde Darbelere Hayır', Darbeciler Yargılanacak, sloganları ile yürüyen DSIP korteji Taksim'e "Öz-Öz- Özgürlük" diyerek girdi.

Bugün içinde bulunduğumuz politik gelişmeler ortada. Darbe tehditleri ortadan kalkmadı, darbecilerin, Ergenekoncuların saldırıları bitmedi. Barış sürecine, halkların kardeşliğine vurmaya çalıştıkları darbeler ortada. Başörtüsü üzerinden laik - anti laik çatışmasını hala sıcak tutmaya çalışıyorlar. Şimdiye kadar her zaman birleşik mücadelenin gerekliliğini savunan, içinde bulunduğu kampanyalarda bunu hayata geçiren Devrimci Sosyalist İşçi Partisi 1 Mayıs işçi bayramında korteji ve talepleri ile somut talepler etrafında, antikapitalist bir hatta mücadelenin önemini gösterdi.

1 Mayıs 1977'de 34 kişiyi bayram kutlamalarında katleden, o kanlı günün planlarını yapan derin yapı büyük yaralar alıyor. ısimleri geçmişte katliamlarda, faili meçhullerde geçenler bugün cezaevinde, şimdi 77 1 Mayıs'ının hesabını sormak darbelere, askeri vesayetin üzerimizde, hayatımızda kalmış tüm kalıntılarına karşı mücadele etmekle mümkün. Gelin birlikte mücadele edelim.

Ayşe Demirbilek

ANTİKAPİTALİST ÖĞRENCİLER

"Darbeciler hesap verecek"

27 Nisan e-muhtırasının yıldönümünde antikapitalist öğrenciler de sokaktaydı. Tünel Meydanı'nında buluşan öğrenciler, kendi muhtıralarını yayınladılar. Genelkurmayın e-muhtırasının dilbilgisi yönünden yanlışlarını düzeltmenin imkansız olduğunu fakat içeriğinin düzeltilebileceğini ifade eden öğrenciler; demokratik bir anayasa talep eden, kürt halkında ve başörtüsüne özgürlük isteyen "muhtıra"yı okudular.

Ankara'da antikapitalist öğrenciler tartıştı:

Ankara'da çeşitli toplulukların düzenlediği toplantılarda, Roni Margulies'in sunumuyla darbe, demokrasi, anayasa, nefret suçları ve Kemalizm gibi konular konuşuldu.

Bilkent'te toplantı

"Nasıl bir sivil anayasa?" başlığı ile düzenlenen toplantı, gündemdeki anayasa değişikliğinin değerlendirildiği bir tartışma biçiminde gerçekleşti. Roni Margulies'in konuşmacı olduğu toplantıda, 12 Eylül anayasasının toplumu askeri vesayet rejimi denetimi altına aldığının, bu anayasada ufak da olsa yapılacak değişikliklerin önemli olduğu konuşuldu.

Yargı bağımsızlığının, zaten mümkün olamayacağı, yargının egemen sınıfların lehine işleyeceğinin vurgulandığı toplantıda, demokratik açıdan her kazanımın çok önemli olduğu da tartışılanlar arasında yer aldı.

ODTÜ'de toplantı

Roni Margulies'in konuşmacı olduğu "Nefret Suçları" konulu toplantıya ilgi yoğun oldu. Toplantıda, nefret söylemleri destekleyen zeminin egemen ideoloji olduğu; Ermenilere, kürtlere, eşcinsellere yönelik uygulamalarıyla Kemalist ideolojinin pratikleri ile tartışıldı.

Nefret söylemine karşı yürütülecek mücadelenin, egemen ideolojiye karşı yürütülecek mücadele ile sıkı sıkıya bağlı olduğu tartışıldı.

internet

ozurdiliyoruz.com
barisarock.org
kureselbarisveadalet.org
kureseleylem.org
durde.org
hranticinadaleticin.com
7omilyonadim.org

Sosyalist İşçi ne savunuyor?

Aşağıdan sosyalizm
-Kapitalist toplumda tüm zenginliklerin yaratıcısı işçi sınıfıdır. Yeni bir toplum, işçi sınıfının üretim araçlarına kolektif olarak el koyup üretimi ve dağıtımı kontrol etmesiyle mümkündür.

Reform değil, devrim
-İçinde yaşadığımız sistem reformlarla köklü bir şekilde değiştirilemez, düzeltilemez.
-Bu düzenin kurumları işçi sınıfı tarafından ele geçirilip kullanılamaz. Kapitalist devletin tüm kurumları işçi sınıfına karşı sermaye sahiplerini, egemen sınıfı korumak için oluşturulmuştur.
-İşçi sınıfına, işçi konseylerinin ve işçi milislerinin üzerinde yükselen tamamen farklı bir devlet gereklidir.
-Bu sistemi sadece işçi sınıfının yığınsal eylemi devirebilir.
-Sosyalizm için mücadele dünya çapında bir mücadelenin parçasıdır. Sosyalistler başka ülkelerin işçileri ile daima dayanışma içindedir.
-Sosyalistler kadınların tam bir sosyal, ekonomik ve politik eşitliğini savunur.
-Sosyalistler insanların cinsel tercihlerinden dolayı aşağılanmalarına ve baskı altına alınmalarına karşı çıkarlar.

Enternasyonalizm
-Sosyalistler, bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileri ile karşı karşıya gelmesine neden olan her şeye karşı çıkarlar.
-Sosyalistler ırkçılığa ve emperyalizme karşıdırlar. Bütün halkların kendi kaderlerini tayin hakkını savunurlar.
-Sosyalistler bütün haklı ulusal kurtuluş hareketlerini desteklerler.
-Rusya deneyi göstermiştir ki, sosyalizm tek bir ülkede izole olarak yaşayamaz. Rusya, Çin, Doğu Avrupa ve Küba sosyalist değil, devlet kapitalistidir.

Devrimci parti
-Sosyalizmin gerçekleşebilmesi için, işçi sınıfının en militan, en mücadeleci kesimi devrimci sosyalist bir partide örgütlenmelidir. Böylesi bir parti işçi sınıfının yığınsal örgütleri ve hareketi içindeki çalışma ile inşa edilebilir.
-Sosyalistler pratik içinde diğer işçilere reformizmin işçi sınıfının çıkarlarına aykırı olduğunu kanıtlamalıdır. Bu fikirlere katılan herkesi devrimci bir sosyalist işçi partisinin inşası çalışmasına omuz vermeye çağırıyoruz.

sosyalist işçi

■ Z Yayıncılık ve Tanıtım Hizmetleri Ltd. Şti. ■ Sahibi: Ayşe Demirbilek ■ Sorumlu Yazıişleri Müdürü: Volkan Tamusta ■ Adres: Caferağa Mahallesi, Nail Bey Sokak, No: 9/15, Kadıköy/İstanbul■ Baskı: Yön Matbaacılık, Davutpaşa Cad. Güven Sanayi Sitesi, B Blok, Kat 1, No: 366 Topkapı, İstanbul-0212 544 66 34 ■ Yerel süreli yayın, iki haftada bir yayınlanır. www.sosyalistisci.org

İthal et çözüm değil

Et ve Balık Kurumu'na ithalat yetkisi verildi. Kurum artık canlı hayvan ve et ithalatı yapabilecek. Hükümet bu kararın et fiyatlarını dengeleyeceğini düşünüyor. Uzmanlara göre bu kararın uygulanmasıyla birlikte fiyatlar kısa vadede düşüş gösterecek. Fakat uzun vadede bu karar Türkiye'de hayvancılığın bitmesine yol açabilir.

Et ve Balık Kurumu ise bu konuda hızlı davranarak ilk ihalesini açıyor. 4 Mayıs Salı sabahı yapılan ihalede Estonya, Letonya, Litvanya ve Macaristan'dan 4 bin tonluk kasaplık canlı sığır eti alınması planlanıyor. Kurum ayrıca Brezilya, Uruguay, Şili, Arjantin ve ABD'den de kasaplık, canlı sığır ithal edecek. Amerika kıtasından 5 bin tonluk sığır getirecek olan ihalenin tarihi 6 Mayıs.

Et fiyatları değerlendirilirken büyükbaş hayvan eti fiyatları göz önüne alınıyor. Süt politikalarındaki yanlışlar ve buna bağlı dalgalanmalar sonucu gereğinden fazla süt üretimi yapıldı. Bu yüzden süt ineklerinin normalden daha erken zamanlarda kesime gönderilmesi et fiyatlarındaki artışın temel sebebi oldu.

Kırmızı Et Ürünleri Tarımsal Üreticiler Birliği Başkanı Nazif Karabulut, fiyat artışının kendilerinden kaynaklanmadığını vurguladı ve şunları söyledi: "Bir hafta önce marketlerde 15-16 TL olan et market reyonlarında 30-35 TL'den satılıyor. Bu kâr besicinin cebine girmiyor. Piyasada satılan etin fiyatı kesinlikle besicinin elinden çıkan değil. Son birkaç ay içindeki artış dışında geçen yıla baktığınızda et ve süt fiyatlarında artış yaşanmadı. Bunun sonucunda çok sayıda önemli et firması zarar nedeniyle batmış ve birçok besici hayvancılık yapmaktan vazgeçmiştir. Sattığı sütün karşılığını alamayan çok sayıda hayvan yetiştiricisi süt ineklerini kestirmiştir. Et ithalatı krizi daha da derinleştiecektir."

Et ithalatı çözüm değil

Uzmanlar kısa dönemde et fiyatlarının düşüş göstereceğini tahmin ediyor. Ucuz ithal etin gelmesiyle yerli et fiyatları düşüşe geçecek. Halk ucuz et yiyecek. Fakat uzun vadede düşünüldüğünde sürdürebilirlik açısından sıkıntı var. Uzmanlar sürekli et ithal etmeden etin ucuz fiyatta tutulamayacağını ve hayvancılığın bitebileceğini söylüyorlar. Bu hayvancılıkla uğraşan milyonlarca insanın işsiz kalması anlamına geliyor. Oluşacak bu durum et ticaret yapan şirketler dışında kimsenin işine gelmez.

İthal et günü kurtarıyor, fakat çözüm değil. Hayvancılık ve süt politikalarında düzenlemeye gidilmesi ve bunlar arasında bir denge kurulması şart. Yıllar öncesinden bunu sağlamak üzere kurulmuş kurumlar var: Et ve Balık Kurumu ile Süt Endüstrisi Kurumu. Hükümet ise bu iki kuruma çeki düzen vermek yerine ithal et satın alma yetkisi veriyor. Hayvancılığı geliştirecek bir program gerekiyor.

Besiciler eylemde

Hayvancılığın büyük önem taşıdığı Konya, Kars gibi birçok ilde yerel protestolar yapıldı. Çiftçiler Kars-Ardahan ve Konya-Ereğli yollarını hayvanlarıyla birlikte trafiğe kapattı. Birçok şehirden Ankara'ya gelerek ihale sabahından itibaren Tarım ve Köyişleri Bakanlığı önüde toplanan yüzlerce çiftçi de et ithalatını protesto etti. Sakarya Kırmızı Et Yetiştiriciler Birliği yöneticilerinden Mehmet Adıgüzel, konuyla ilgili yaptığı açıklamada, "Hükümet Türkiye'deki mevcut hayvan sayısının yeterli olduğunu ifade ediyor. Yeterli hayvan varsa ithalata da gerek yok. Tarım ve Köy İşleri Bakanı Eker'le görüşmek istiyoruz" dedi. Besiciler, Kırmızı Et Üreticileri Birliği Başkanı Mustafa Demir'in "Bakanla siz görüşmeyin biz görüşüp sorunları çözeceğiz." sözlerine tepki göstererek 'Şimdiye kadar neredeydin?' dediler.

"Besicilere de mi van minit", "Bizi danadan beter ettiniz", "İthal ete hayır", İthal ete son", "Tarım Bakanı istifa" dövizleri ve pankartlar taşıyan besiciler canlı et kesiminin durdurulması halinde 2 yıl içerisinde et ihraç edilebileceğini savundu ve Türkiye'deki hayvanlarda bulunan akciğer hastalığının Avrupa'dan geldiğini öne sürdü. Hayvan sayısı ve tonaj sayısının yeterli olduğunu söyleyen besiciler, "Bu yapılan üreticiye bir oyundur. Deli dana hastalığı yayılıp, 10 gün sonra millet kırmızı et yiyemeyecek." dedi. Etin kendilerinden 15 TL'ye alındığını, ancak marketlerin eti 40 TL'den sattığını ve Bakanlığın asıl bunu düzeltmesi gerektiğini belirtti.

Tuna Öztürk

Hükümetin ithal et kararı bir çok ilde çiftçiler tarafından protesto edildi.

İnanın et öldürür!

İnsanların et yeme alışkanlığı öldürücü bir şey. Peki aslanların et yeme alışkanlığı öldürücü değil mi? Ya da büyük balığın küçük balığı yemesi öldürücü değil mi? Elbette bunların hepsi öldürücü ama insanların et yeme alışkanlığında bir başkalık var. Bir aslan karnını doyurunca bir daha yemek yemez.

Biraz da abur cubur olsun diye iki tavşanı götürmez. Veya iki koyunu bir köşeye çekip ileride yerim diye de düşünmez. Bunu yapan sadece insanlar...

İnsanlar gereğinden çok ama çok fazla et yiyiyorlar. Bu nedenle suni bir biçimde, (buna fabrikasyon da diyebiliriz) hayvan üretiyorlar.

Hayvan üretme fabrikalarında yetişen hayvanlar en kötü koşullara sahipler. Kısa zamanda şişmeleri ve kesilmeye hazır hale gelmeleri için her önlem alınıyor. Mümkün olduğunca az hareket ettiriliyorlar. Hareket etmesinler ki şişsinler, satılırken ağır gelsinler... Çok zaman bu sadece ot yiyen hayvanlara kendi arkadaşlarının etleri yediriliyor. Onlar da bildiğimiz 'deli dana' oluyorlar.

Bir hayvanı beslemek için ona o kadar çok hububat veriliyor ki, aynı hububatla çok daha fazla sayıda insan beslenebilir. Hem de iyi beslenir. Ama hububat hayvanlara gidiyor ve sonra çok daha az sayıda insan o hayvanların etlerini yiyiyor. Yani et yemek zenginlerin işi.

Üç en kalabalık Avrupa ülkesinin her birinde günde 2.5 milyon hayvan kesiliyor. Bu saatte 10 bin, dakikada 1700, saniyede 30 hayvan eder. Tam bir katliam. Öldükten sonra nasıl öldürüldüğün önemli değil ama zavallı hayvanlar en kötü, en korkunç koşullarda canlarını veriyorlar.

Türkiye'de, mezbahaya getirilen hayvan içeri alınıyor, kaygan yerlerde hızla kasabın bıçağının önüne getiriliyor. Çok zaman yere düşüyor, itiş kakış sırasında yaralanıyor ama sonunda kafası koparılıyor. İçersi çok gürültülü. Öldürülen hayvanların sesleri, işleyen makineler. Gürültü, korku, kan kokusu. Her yerde kan ve ölüme giden hayvanların bokları. Öldürülmüş hayvanların parçaları. Bütün bunlar hayvanları çıldırtıyor. Gözleri dışarı fırlıyor, hızlı nefes alıyor, bağırıyor. Çığlık atıyor. Nafile. İtile kakıla kasabın önüne geliyor.

Mezbahalarda çalışanlar çok zaman kestikleri hayvan başına para alıyorlar. Onlar yaptıkları işi düşünmüyorlar. Her defasında bir can aldıkları akıllarına bile gelmiyor. Kasabın bıçağının hayvanın boynuna girmesi ile tekstil işçisinin kolu indirmesi arasında fark yok. Hayvanın derisini yüzenin yaptığı iş ile tornacının yaptığı iş arasında fark yok. Oysa biri can alıyor. Biri öldürüldüğünde bile hala kıpırdayan hayvan etleri ile oynuyor, diğeri iple, demirle.

..
*

Doğrusu et yememek bireysel bir tercihtir. Sonuçları sadece bireyleri etkiler. Ama sizde hayvanları yemeyi reddedenlerin safına geçebilir ve ağır bir yükten kurtulabilirsiniz. Deneyin. Et yememek çok güzel bir duygudur.

Orhan Bulut

(Bu makale sesonline.net'ten alıntılanmıştır. Tamamını bu linkten okuyabilirsiniz: http://www.sesonline.net/php/genel_sayfa_yazar.php?Yazar=Orhan%20Bulut&KartNo=54336)

Savaş tarım ve hayvancılığı vurdu

Savaşın hayvancılık sektörüne olan etkilerinden bahsetmek gerekiyor. Terör bahane edilerek Kürdistan'daki köylerin boşaltılması ve yaylacılığa getirilen yasaklar hayvancılığa çok büyük darbe vurdu. Tarıma ve hayvancılığa elverişli mevcut toprakların bir bölümü de güvenlik bölgesi ilan edildi. (TBMM bünyesinde 1998'de kurulan Meclis Araştırma Komisyonu'nun hazırladığı rapora göre, 1990 yılından itibaren Türkiye'de toplam 3 bin 428 köy ve mezra boşaltılmış.) Toplam 100 milyon civarındaki büyükbaş ve küçükbaş hayvanlar bugün 4'te 1'ine düştü. Hayvancılığa savaşla vurulan darbenin getirdiği kaybın Türkiye ekonomisine maliyeti 32 milyar dolar oldu.

Bugünlerde etfiyatlarındaki artışla ilgili olarak her kafadan bir ses çıkıyor. Fakat kimse işin gerçeğine ulaşmak için derinlere inmiyor. Çünkü işin ucu 30 yıldır bölgede yaşanan savaşa ve bu savaşın tarım ve hayvancılığa kestiği faturaya değiyor. Tarım sektörünü inceleyen uzmanlara göre savaşın hayvancılık sektörüne yıllık maliyeti 2 milyar dolar. Her yıl savaşa milyarlarca dolarlık kaynak akıtılıyor.

Et tedarikçileri kesecek canlı hayvan bulamadıklarından şikayet ederken halk yoksulluk sınırının altındaki maaşla yaşamaya çalışıyor. Açlık sınırı 800 TL, giyim, konut, ulaşım ve diğer zorunlu harcamalar da dikkate alınarak hesaplanan yoksulluk sınırı ise 2600 TL. Bunlara karşılık belirlenen asgari ücret ise ilk 6 ay için 576,57 TL. Bir yanda kesecek sığır bulamadıkları için yaygarayı koparan et ve restoran zincirleri, diğer yanda eti ancak rüyasında görebilen yoksullar.

Enflasyon yine çift haneli

Birkaç aydır dalgalanma halinde seyreden enflasyon Nisan ayında TÜFE'de yüzde 0.6, ÜFE'de yüzde 2.35 arttı. Tarım fiyatlarında yüzde 9'u aşan artış dikkat çekti. En büyük artış ise yüzde 43 ile alkollü içecek ve tütün mamüllerinde görüldü. Enflasyon ÜFE'de 2008 Kasım ayından sonra çift haneli oranlara geri dönmüş oldu. Yıllık enflasyon yüzde 10.19'a yükseldi. Merkez Bankası geçen hafta yıl sonu TÜFE beklentisini yüzde 8.4'e yükseltmişti. Enflasyonda birkaç aylık dalgalanma var ve eğil-